

Hírlevél

XVII. évfolyam 2020/3-4. szám

AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAK EGYESÜLÉSÉNEK NEGYEDÉVES HÍRLEVELE

Az elmúlt hónapok a(z) élethosszig tartó) tanulásról, a megszokott munkafolyamatok átszervezéséről szóltak, arról, hogy mennyire vagyunk kreatívak, hogyan tudunk helyt állni, megmaradni a bennünket körülölelő bizonytalanságban. A virtuális valóság kínálta tudás- és információ-szerzés mellett számtalan megerősítő visszajelzést is kaptunk arról, hogy: „Hiányzik a könyvtárba járás... ÉLŐ, IGAZI könyveket akarok” – írta egyik olvasónk. Amellett, hogy témérdek forráshoz akár távolról is hozzáférünk, mégis számít az emberi, személyes, „térben-időben egyidejű” fizikai jelenlét, a kapcsolat könyv és olvasó, olvasó és könyvtáros, olvasó és olvasó és nem utolsó sorban könyvtáros és könyvtáros között.

A szokatlanul ismeretlenné vált hétköznapiakban az „állandó” meg tapasztalása felbecsülhetetlen. 2020 márciusában, a Hírelvél első számának szerkesztésekor is ünnepre készültünk. Ez történik most is: várakozunk, vágyakozunk arra, hogy a földre született Megváltó fel nem fogható titkához közelebb kerüljünk, annak kutatásában el ne fáradjunk. Rá figyelő, olykor bizonytalan útjainkon segítsen bennünket az ÜNNEP!

Török Beáta

Szerkesztői megjegyzés: Az EKE Hírlevélben az eddig kényszerűen tördelt linkek helyett számozott utalót „1” helyezettünk el a hivatkozásoknál, amelyre – a képekhez hasonlóan – rákattintva elérhetővé válik az adott weboldal. Gondoltunk azokra is, akik nyomtatva szeretnék olvasni a Hírlevelet, ezért a folyóirat végén összeállítottunk egy webográfiát, ez tartalmazza a teljes internetes hivatkozások listáját.

IMPRESSZUM

A kiadvány változatlan formában és tartalommal szabadon terjeszthető, felhasználható, nyomtatható, sokszorosítható és korlátozás nélkül közzétehető!

Lezárva: 2020. december 1.

Felélős kiadó: az Egyházi Könyvtárak Egyesülése elnöke

Kiadó: Egyházi Könyvtárak Egyesülése

Felélős szerkesztő: Török Beáta – tördelte: Tegzes Béla

Az Egyesülés székhelye: 1092 Budapest, Ráday utca 28.

A szerkesztőség címe: 1052 Budapest, Piarista köz 1.

E-mail: biblio@sapientia.hu Telefon: 1-486-4421

Online kiadás: ISSN 2416-0229

TARTALOM

	SZAKMAI ROVAT	
	Kövécsh Ildikó: EKE Közgyűlés – 2020	4
	Bálint Ágnes: Virtuális BETH konferencia	6
	Dr. Oláh Róbert: CERL 2020	10
	HÍREK, BESZÁMOLÓK	
	Baranya Péter: Költözik a Zirci Ciszterci Apátság Újkönyvtára	17
	Laskay Anna: Hell Miksa kiállítás az Egri Líceumban	21
	Ásványi Ilona: A megújuló Országos Bírósági Könyvtári Rendszer	23
	Ásványi Ilona: Tudományos konferencia a 450 éve született Pázmány Péter emlékére	28
	Szalai Katalin: „Távol is közel”: Múzeumok őszi fesztiválja Esztergomban	33
	Dr. Schmelcz-Pohánka Éva: Új életre kel a Pécsi Egyházmegyei Könyvtár	35
	Ásványi Ilona: 20 éves a Könyvtári Intézet	41
	Ásványi Ilona, Török Beáta: Kihívások és kompetenciák	46
	SZAKMAI ELISMERÉS	
	Kührner Éva	59
	Kovácsné Pázmándi Ágnes	60
	RÖVIDHÍREK	
	Régi Ritka	62
	Megújult az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának honlapja	62
	A Minősített Könyvtár és a Könyvtári Minőségi Díj 2020-ban	63
	KI KICSODA AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN?	
	Flier Gergely	65
	KITEKINTŐ	
	Kecskeméti Gergely Ferenc: 404 Not Found – Ki őrzi meg az internetet?	69
	ÖRÖKZÖLD	73
	IDÉZET	
	Fodor Ákos: VICE / VERSA	74
	WEBOGRÁFIA	

EKE KÖZGYŰLÉS – 2020

► **KÖVÉCS ILDIKÓ**
EKE titkár

Az Egyházi Könyvtárak Egyesülete 2020. évi közgyűlését – tekintettel a pandémiára – elektronikus formában szervezte meg.

A tavaly Esztergomban megrendezett közgyűlés után idén Pannonhalma adott volna otthont a rendezvénynek, azonban a márciusban országunkat is elérő világjárvány – mint annyi minden mást – ennek a találkozóknak a megvalósulását is befolyásolta és megváltoztatta. Sem a házigazdák, sem az Egyesülés vezetése nem akarta kitenni az ország minden részéről és az országhatáron túlról is résztvevő kollégákat az utazásból, a személyes találkozásból fakadó veszélyeknek, a veszélyeztetettség érzésének. Az idei közgyűlést emiatt októberben elektronikus úton szerveztük és bonyolítottuk le.

Az alapszabály értelmében a tagkönyvtárakat egy-egy könyvtáros képviseli a közgyűlésen, és adja le szavazatát, ez most sem volt másképp. Elektronikus regisztrációra kértük a munkatársakat, akik könyvtárunk képviselőjeként egyéni e-mail-címmel regisztráltak. Öröm volt látni, hogy az ebben a formában megrendezett közgyűlésen olyan kollégák is részt vettek, akik évek óta személyesen nem tudtak ott lenni találkozóinkon.

A tagkönyvtárak regisztrált képviselői a közgyűlés anyagát elektronikus formában kapták meg, és meghatározott

időpontra kellett szavazataikat egy kizárólag erre az alkalomra létrehozott e-mail-címre ► megküldeni. A közgyűlés anyaga tartalmazta az elnöki beszámolót, amely már az Egyesülés honlapján, a közgyűlés aloldalon megtalálható. A titkári és kamarási beszámoló az elmúlt években megszokottak szerint röviden ismertette az elnöki beszámolóban részletesen bemutatott megvalósított programok, projektek szervezési háttérmunkáit, anyagi vonzatait, az Egyesülés pénzügyi helyzetét. A felügyelő bizottság megerősítette a beszámolók érvényességét. A 62 tagkönyvtár közül 42 könyvtárból érkezett vissza érvényes szavazat. Az elkészült jegyzőkönyv megtekinthető az Egyházi Könyvtárak Egyesülése weboldalán. ►

A beszámolók elfogadása mellett a közgyűlés új elnökségi tagot választott. **Mezei Zsolt** az év közepén jelezte, hogy a továbbiakban nem tudja vállalni az elnökségi tagsággal járó feladatainak ellátását. Ezért a református tagkönyvtárak **Kovácsné Pázmándi Ágnes**t, a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Könyvtára munkatársát javasolták az elnökség tagjai közé, akit a közgyűlés egyhangúlag megválasztott.

Minden kollégának köszönjük a részvételt, és bízunk benne, hogy 2021-ben már személyesen, Pannonhalmán lesz lehetőségünk megtartani közgyűlésünket, és viszontláthatjuk egymást. ►

The banner features a blue background with a central globe. Surrounding the globe are several circular icons containing silhouettes of people, connected by a network of lines, suggesting a global or virtual connection. In the bottom left corner, there is a white triangle with a magnifying glass icon and the word 'SZAKMAI' in blue capital letters.

VIRTUÁLIS BETH KONFERENCIA

2020. szeptember 8.

► BÁLINT ÁGNES

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

A koronavírus-járvány miatt elmaradt a **BETH** (Bibliothèques Européennes de Théologie – az Európai Teológiai Könyvtárak Egyesülete) idei, Lvivbe tervezett éves konferenciája és közgyűlése. A járványhelyzet miatt azonban virtuális találkozóra került sor, amelynek során az egyesületi tagok – jellemzően nemzeti egyesületek és társszervezetek – a szokásos módon megvitatták éves beszámolójukat, a BETH éves tevékenységét, aztán sor került a közgyűlésre is, amelyet szabályos szavazással, az online jelenlét megfelelő dokumentálásával sikerült megtartani.

Sokkal többen voltak jelen, mint bármelyik más, személyes találkozással zajló konferencián: 67-en voltak kíváncsiak a BETH és tagjainak tevékenységére. A BETH több éves stratégiai terve másképpen, de megvalósult: a keleti régióban nőtt az érdeklődők száma, az alakulóban lévő ukrainai szervezet leendő tagjaiból adódott a kb. 20%-os többlet a jelenlétben.

A járvány miatti leállás ellenére voltak szép eredmények, és a járvány kényszerítő hatására olyan átalakulások is történtek, amelyeket hasznosnak, a járvány után is követendőnek ítélt a könyvtárak és szolgáltatók közössége. Az amerikai ATLA például a virtuális konferenciaszervezésben és -tartásban szerzett pozitív tapasztalatai alapján eldöntötte, hogy minden éves nagy konferenciájukat

kitágítják, és biztosítják bizonyos előadások, workshopok esetén a távoli kapcsolódás lehetőségét. Ebben sok szervezet fogja követni őket, már mi is látjuk, hogy a járványhoz való alkalmazkodás átalakította a munkavégzés rendjét nálunk is, felértékelődött és a gyakorlatban bevált a távmunka.

A belga és holland tagok számára égető kérdés, hogy a szerzetesi közösségek, gyülekezetek megszűnését követően sok értékes könyv- és irathagyaték marad gondos örökös, és így szakszerű kezelés nélkül. A veszély, hogy ezek megsemmisülnek, nem kitalált, ugyanis a felszámoláskor általában jobban és gyorsabban hasznosíthatók a muzeális értéket képviselő tárgyak, épületek, még az irattárak elhelyezése is könnyebben megoldható az ún. heritage centre-ekben, mint a könyv- és folyóirathagyatékok. A teológiai könyvtárak egyesülete a püspököknél folytatott lobbitevékenységet, hogy ezek további könyvtári hasznosításához támogatást adjanak, ne feledkezzenek meg róluk az ingóságok és ingatlanok eladása során.

Az Egyesült Királyságban is több éves trendbe illeszkedően zajlik többféle típusú könyvtár bezárása, felszámolása. Az angol egyesületnek az egyházi hatóságoknál történt közbenjárása eredményeképpen sikerült néhány esetben a bezárástól megmenteni gyűjteményeket.

A BETH felajánlotta segítségét abban, hogy ilyen típusú lobbitevékenységeknél a saját renoméját és összeurópai szervezetként társadalmi súlyát bevetve levelezéssel járul hozzá az egyéni könyvtárak, nemzeti szervezetek közbenjáró tevékenységéhez. Azt kéri, hogy hagyatékmentési

ügyekben a könyvtárak forduljanak a BETH elnökségéhez, ha partnerként a felszólalásuknak szükségét látják.

A német protestáns egyházi könyvtárakat tömörítő egyesület arról számolt be, hogy régi és ritka állományuk adatainak összegyűjtésébe fogtak, amelyre az állami könyvtárak hasonló tevékenysége sarkallta őket, és amelynek tervezési és kivitelezési folyamataiból érthetetlen és indokolatlan módon kimaradtak. A svájci egyesület éppen láthatóságának növelése céljából belépett a világi könyvtáros egyesületbe, önálló tagozatként, hogy az országos információáramlásba belekerüljenek. A BETH a CERL-lel készül hivatalosan is partneri viszonyt kialakítani, mert tagjai közül kevesen ápolnak kapcsolatot vele. Ezen a területen az EKE előbbre jár, mint a BETH tagok többsége.

A minikonferencia elmaradhatatlan része volt az ATLA fejlesztési irányainak bemutatása. Folytatják a globális terjeszkedést a tartalom növelésének és diverzifikációjának terén, amiből az bír a leginkább hírértékkel számunkra, hogy a nemzeti nyelveken megjelenő teológiai, vallástudományi folyóiratokat is képesek az adatbázisba befogadni. A megfelelő angol nyelvű absztraktok elengedhetetlenek az indexeléshez, a további feltételek és az együttműködés egyéni egyeztetéssel történik. Az ATLA közzétette honlapján a diasort, amely informatív lehet

azok számára, akik felhasználóiknak oktatják az ATLA használatát.

Vannak lenyűgöző európai eredmények is: az IxTheo német teológiai szakirodalmi adatbázis is elmozdult a bibliográfiai adatbázis jellegtől a tartalomszolgáltatás

Research Tool Updates:
Atla Annual 2020 Online

atla

felé: immár egyre több teljes szövegű tartalmat digitalizálnak és kínálnak. A teljes szövegben történő keresés ezt a tartalmi bővülést követi új fejlesztésként, érdekessége, hogy többnyelvű háttérstótar beépítésével szinonimákkal és más nyelvi változatokkal is keres, így végre legalább a láthatóság szintjén elhárul a hátrány, melyet a kisebb nemzeti nyelveken írt tudományos eredmények eddig elszenvedtek. A gépi fordítási algoritmusok fejlődésével talán nincs messze az sem, hogy a magyar nyelven írt tartalmak is elérhetővé, érthetővé váljanak, és a nemzetközi tudományos kommunikációs térbe bekerüljenek. A tartalmi teljességre törekvés az Open Access ideáljához igazodva történik, és ezért akár visszamenőlegesen is szerződéseket kötnek a szerzői jogilag védett tartalmak feloldására, nyílt hozzáférésűvé alakítására. Az IxTheo tevékenységében most is a tudományos kiadók, az egyetemi oktatók és a könyvtárak példaértékű együttműködését láttuk, olyan hivatástudatot a partnerek részéről, amely azzal, hogy a közös célt nem tévesztik szem elől, versenytársak helyett a tudományos kommunikációs piacon egymást erősítő partnerekké teszi őket. ►

CONSORTIUM OF
EUROPEAN
RESEARCH
LIBRARIES

SZAKMAI

CERL 2020

Beszámoló az Európai Kutatókönyvtárak Konzorciumának éves közgyűléséről

DR. OLÁH RÓBERT

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

¹ Korábban az Egyházi Könyvtárak Egyesülete tagkönyvtárai közül tizenhat jelezte a csatlakozási szándékát a CERL-hez. Az EKE részvételével 2019. május 31-én az Országos Széchényi Könyvtárban megrendezett nemzetközi szemináriumról beszámoló az EKE honlapján olvasható. ➤

A Consortium of European Research Libraries (CERL, Európai Kutatókönyvtárak Konzorciuma)¹ 2020. október 14-én tartotta az éves közgyűlését. A rendezvénynek év-ről évre másik intézmény a házigazdája, idén a pandémia miatt az online térben talált otthonra. A szervezők előzetesen elérhetővé tették a titkár és a munkacsoportok beszámolóit, valamint a szervezet 2020 novembere és 2023 novembere közötti időszakra vonatkozó stratégiáját. Az online elhangzottak mellett e dokumentumokból merítettünk.

A magyarországi viszonyokhoz hasonlóan a CERL eseményei is a netes felületekre kényszerültek az elmúlt hónapokban. Ebből a helyzetből igyekeznek előnyt kovácsolni, amikor a webes, és a majdan megtartható élő szemináriumok előadásait rögzítik és az interneten bárki számára elérhetővé teszik. A vírushelyzetén túl a gazdasági és környezetvédelmi szempontok is amellet szólnak, hogy a munkacsoportok találkozóinak egy részét a jövőben online rendezzék meg. A következő években egyébként is nagyobb hangsúlyt igyekeznek fektetni az elektronikus publikációk közzétételére és újragondolják a CERL különböző (szociális) médiafelületeken létező platformjainak működését, hogy a megfelelő eszközökkel a megfelelő célcsoportokat éri el. Ennek részeként átalakítják

például a LinkedIn profil működtetését. Áthangolják a CERL ösztöndíjrendszerét is,² hogy minél több tehetséges fiatal kutatót és könyvtárost vonjanak be a nemzetközi szinten zajló együttműködésbe.

A következő három éves ciklus feladata lesz a digitális források és a digitális kutatás fejlesztése. Utóbbi érdekében a konzorcium képviselői más nemzetközi szervezetekkel együttműködve dolgoznak a metaadatok kezelésén, illetve digitális kutatásokkal kapcsolatos szabványokon. Távlati cél, hogy a CERL régi könyves adatbázisában³ található több mint 8.000.000 rekordot jegyzetelhetővé tegyék a felhasználók számára. A CERL adatbázisait igyekeznek minél inkább hozzáférhetővé tenni a digitális bölcsészet eszközeivel végzett kutatásokhoz.

A londoni központtal működő CERL számára a koronavírus mellett a 2020. év másik nagy kihívását az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése jelentette. Az uniós intézmények azt javasolták a nemzetközi szervezeteknek, hogy keressenek a jelenlegihez hasonló jogi környezetben működő székhelyet az Unió területén. Ennek megfelelően 2020 végéig a CERL új irodát nyit az írországi Dublinban, ám a tényleges vezetés továbbra is Londonban marad. A cél, hogy a Brexit után is lehívhatóak legyenek az uniós források a Konzorcium céljaira. A kilépés egyébként nem érinti az angol tagintézmények hozzáférését a CERL szolgáltatásaihoz.

² Jelenleg három könyvtáros-kutató számára biztosítanak ösztöndíjat 1.000 € értékben (például ősnymtatvány-gyűjtemények feldolgozására). ➤

³ *Heritage of the Printed Book* (HPB), lásd később.

A TITKÁRI BESZÁMOLÓ

Christina Dondi (Lincoln College, Oxford), a CERL titkára beszámolójából megtudtuk, hogy 2020-ban nem érkezett új tag az egyesületbe. A munkacsoportok találkozóit május-június hónapokban online tartották meg

és a következő évre is ezt tervezik. Az érdeklődők a CERL honlapján követhetik az ülések menetét. ► A tisztújítás során az igazgatótanácsból távozó **Andreas Fingernagel** helyére **Jason McElligott** (Marsh's Library, Dublin) választották és támogatták **Kristian Jensen** (British Library, London) jelenlegi elnök újbóli jelölését a következő három évre.

Végül két újonnan megjelent kötetet ajánlottak a tagság figyelmébe: **Richard Ovenden** a tudás védelmének történetét dolgozta fel, a második munka athéni könyvtárakból válogatott ősnymtatványokat mutat be.⁴

⁴ *Richard Ovenden, Burning the Books: A History of the Deliberate Destruction of Knowledge*, John Murray Press, 2020; *One book, six centuries of history: Editions from the dawn of printing in the libraries of Athens. Colloquium proceedings 13 April 2019*, ed. Vera Andriopoulou, Kleopatra Kirtata, Angeliki Papadopoulou, Aikaterini Laskaridis Foundation, 2020.

A MUNKACSOPORTOK BESZÁMOLÓI

A **Promóciós Munkacsoport** a CERL-blog, a levelezőlista, a Facebook, a Twitter és a LinkedIn fiókok, valamint a YouTube csatorna egyéves működéséről adott számot. Az egyes felületek különböző, célzott üzenetekkel és tartalmakkal megtöltése különösen fontossá vált a karantén-időszakban, közülük a LinkedIn területén terveznek nagyobb átalakítást, a többi területen pedig különböző fejlesztéseket javasolnak. A CERL honlapja két területen gyarapodott. A **Gesamtkatalog der Wiegendrucke** (az ősnymtatvány-leírásokat közreadó vállalkozás) munkatársaival együttműködésben jött létre az **Incunabula**, az ősnymtatványokra vonatkozó szakirodalomból összeállított bibliográfia. A CERL honlapra újonnan befogadott **Mat-Med** (Material Medica) projekt a gyógyászati hasznú állati, növényi és ásványi anyagokról szóló művek lapjain fennmaradt jegyzetek adatbázisaként működik. A munkacsoport javaslatot dolgozott ki egy maximum 3.000 € költségvetésből készülő reklámvideóra, amely az egyes gyűjtemények vezetőit célozná meg a CERL működésének és a tagság előnyeinek bemutatásával.

Az **Adatbázis és Fejlesztés Munkacsoport** jelentése szerint a CERL régi könyves adatbázisa, a HPB (**Heritage of the Printed Book**) ▶ jelenleg 8.005.145 rekordot tartalmaz, amelyet az elmúlt évek során huszonegy országból töltöttek fel a tagintézmények. Hat intézményi forrásból érkeztek rekordok az elmúlt egy évben, továbbá olyan gyűjtemények anyaga vár feltöltésre, mint a zürichi E-RARA, a svájci intézmények digitalizált régi könyveinek gyűjteménye. A HPB adatbázisa 2021 elején új környezetbe költözik, a felhasználók várhatóan nem érzékelnek majd fennakadást és nem változnak a jól ismert kezelőfelületek sem.

A **MEI** (**Material Evidence in Incunabula**, az ősnymtatvány-példányok sajátosságait feltáró) ▶ projektben több mint háromszáz intézmény vesz részt, összesen több mint 56.000 példányról szolgáltatva adatot. 2020-ban tizenhárom új intézmény csatlakozott. A **15cHebraica** projekt keretében több francia, orosz, angol és olasz könyvtárban felmérték a héber nyelvű ősnymtatványokat.

A **Kézirattáros Munkacsoport** a korábban a CERL honlapján működő portál helyett új weboldal létrehozásán dolgozik, amelyen országonkénti bontásban mutatják majd be a legjelentősebb kéziratos dokumentumokat őrző gyűjteményeket. Átmeneti megoldásként a Konzorcium holnapján létrehozott aloldalon gyűjtötték össze a témába vágó webes adatbázisokat és projekteket. ▶ Az új honlap még fejlesztés alatt álló részei megtekinthetők itt: ▶

A **Biztonsági Hálózat Munkacsoport** létrehozott egy olyan auditálásra szolgáló segédeszközt, amely más intézmények hasonló intézkedéseivel segít összevetni a saját biztonsági rendszerünket. Könyvtárosok részére

fejlesztettek egy „kártyajátékot” is, amely segítségével szituációs kérdéseken tudjuk tesztelni a felkészültségünket, támogatva a munkaszervezést és javítva az intézményi működést.⁵ 2020. december elsején **A Covid-19 és a gyűjtemények biztonsága** témakörben nyilvános online konferenciát rendeznek 60-90 perc időtartamban, amelyre várják az érdeklődőket.

⁵ Példaként egy kártya a játékból: „Mi a teendő, ha felébred a gyanú, hogy a kutató megcsonkítva adott vissza egy értékes kéziratot?”

A Könyvkötés Munkacsoport első hírlevele.

Megjelent a **Könyvkötés Munkacsoport** első hírlevele, amelyet évente két hasonló követ majd. ► Az első számban olvashatunk például a pergamen és állati szarv felhasználásával készült festett kötésben fennmaradt 14. századi **Bambergi Psalterium** hasonmás kiadásáról, valamint szakmai kiállításokról és konferenciákról. A munkacsoport közös online találkozót tartott a **Ligatus** szerkesztő-

bizottságával. A **Ligatus** adatbázis a könyvkötések leírására, az egyes elemek, minták és eszközök megfelelő szakkifejezésének meghatározására szolgáló internetes adatbázis. ►

A későbbiekben a CERL lehet a házigazdája ennek a projektnek is.

Bemutakozott a CERL legújabb egy-
sége, a **Digitális Bölcsészeti Munkacsoport**, amelynek létrehozásáról 2019 októberében, a göttingeni közgyűlésen született döntés. Céljuk, hogy a CERL által szolgáltatott területeken erősítsék a digitális bölcsészettel foglalkozó kutatók jelenlétét. Esettanulmányok segítségével népszerűsítik a digitális bölcsészetet az egyes gyűjtemények kezelői között, felméri a CERL

Bookbindings Working Group
Chair: Per Calhäll
Uppsala University Library
Box 330
75120 Uppsala
Sweden
per.calhäll@ub.u.se

Issue 1
June 2020

Newsletter

Welcome to the first issue of the CERL Bookbindings WG Newsletter

Message from the Chair

Bookbindings on the Internet is a core issue for the CERL Bookbindings Working Group and, as time and technique evolve, more and more interesting initiatives are found that may be of value for the study of bookbindings online.

This newsletter is intended for dissemination of information and advocacy on this topic, and also any other information about bookbindings that may be of an interest for the study of this fascinating part of book history. Please re-distribute it to anyone with an interest in this topic.

Being able to find bookbindings online is in essence a form of discovery that prepares the scholar for accessing the real books. As a bookbinding historian once answered when I asked him about the benefits of online bookbindings: "The serious scholar will always try to find the real books". As much as this is true, it is also true that he or she has much better chances nowadays of actually finding the books that may be of interest, and in some cases, their questions will also be answered online.

The real problem today is that so few bookbindings are online and libraries seem to have problems on both the technical side and on the descriptive side. Knowledge on how to describe bindings is difficult to promote and library catalogues are seldom equipped with enough capacity to publish both metadata and images of the bindings.

The WG wants to showcase new methods and tools on these topics and has started a series of workshops/seminars with this purpose in mind. The first seminar took place in Uppsala in May 2019. See separate notice on p. 7. Another was planned for Brussels this May but had to be postponed due to the present Covid-19 situation. A new seminar will be planned as soon as travel is deemed safe.

The first issue of this newsletter has taken a while to find its form and therefore we are focusing on information from 2019 onwards. If you are sitting on information for a future notice or short article, please send it to per.calhäll@ub.u.se

Swedish 18th c. embroidered binding

In this issue

The Bamberg Psalter
Polish 13th-14th c. Collections in Toruń
Bookbinding workshop 2019
Norwegian translation of bookbinding terms
Treasure bindings at the Bayerische Staatsbibliothek
Tracing watermarks
Links

tagintézmények ide kapcsolódó projektjeit, szabványok és protokollok kidolgozásában vesznek részt és felhívják a figyelmet a könyvtári katalógusokra mint potenciális kutatási területre. Részt vesznek a digitális bölcsészképzésben, leírják egy projekt elindításához minimálisan szükséges eszközöket, hogy a könyvtárak hosszútávon felkészülhessenek a beszerzésre és tematikus posztokat adnak közre a CERL blogján.

Végezetül megtudtuk, hogy az 1.410.778 rekordot tartalmazó CERL Thesaurusból folyamatosan távolítják el a már nem élő linkeket, az elmúlt időszakban megtörtént több mint 420.000 duplum-rekord összevonása. Pozitív fejlemény, hogy a pandémia idején jelentősen megnőtt a Thesaurus forgalma, átlagosan több mint kétszer annyi kutató keresi fel havonta az adatbázist, mint 2020 áprilisa előtt.

A fentiek is megerősíthetnek bennünket abban, hogy a korlátozott lehetőségeket időnként az előnyünkre lehet fordítani. A nemzetközi szervezetben az elhalasztott szakmai programok ellenére sem állt meg az élet, elsősorban az online elérhető szolgáltatások körében van lehetőség fejlesztésre és a meglévők kapcsán kibontakozó új együttműködésekre.

Előtérbe került az online térben zajló szakmai eszmecsere, az itthon kevésbé ismert kérdezz-felelek (Q&A, „Question and Answer”) típusú események sora.

A CERL blogja

Ez EKE közössége hasznát láthatná hasonló kezdeményezéseknek pl. a többeket érintő pályázatok beadása előtt vagy saját honlap szerkesztése során. Ehhez el kell sajátítanunk a közvetítő platform (pl. a Zoom) használatát, benne olyan funkciók működtetését, mint a képernyő megosztása. Addig is, amíg a CERL vilniusi, és az EKE pannonhalmi elhalasztott közgyűlésein nem találkozhatunk személyesen, igyekezzünk kihasználni az internet nyújtotta lehetőségeket a kapcsolattartásra. ►

BESZÁMOLÓ

KÖLTÖZIK A ZIRCI CISZTERCI APÁTSÁG ÚJKÖNYVTÁRA

BARANYA PÉTER

Piarista Központi Könyvtár

Kevesen tudják a kollégák közül is, hogy Zircen a csodálatos szépségű Műemlékkönyvtár mellett működik egy kisebb, modernebb könyvtár, ami tulajdonképpen egyenes folytatása a Műemlékkönyvtár állományának. A Műemlékkönyvtár történelmi gyűjteményként az Országos Széchényi Könyvtár kezelésében maradt, mely csak csekély mértékben gyarapítja állományát. A rendszerváltás után újraindulhatott a szerzetesi élet a zirci ciszterci apátságban is. A szerzetesi élethez és a növendékneveléshez hozzátartozik egy könyvtár építése és gyarapítása.

Ezért egy új, a rendtagok és növendékek által bármikor elérhető könyvtári gyűjteményt alakított ki Hervay Levente atya, akit ha személyesen talán már nem mindenki ismert, de neve ismerősnek tűnhet mindenkinek, aki kezébe veszi a Régi Magyarországi Nyomtatványok első köteteit. Ez a régikönyves alapmű Borsa Gedeon mellett két szerzetes atyának, a ciszterci Hervay Leventének és a piarista Holl Béla munkájának köszönhetően jött létre.

A Hervay Levente atya által alapított Újkönyvtár két alapvető részből áll. Van egy általánosnak mondható könyvgyűjtemény, mely nagy részben a ciszterci atyák hagyatékából áll össze. A célja a szerzetesnövendékek képzésének támogatása és az apátságban élő atyák kiszolgálása.

Ez a több mint 700 folyóméternyi, több tízezer kötetes könyvtár különösen gazdag az egyháztörténet és a művészet-történet területén. Ahogy az a szerzetesi könyvtáraknál megszokott, a könyvtár tükrözi azoknak az elhunyt szerzetes atyáknak egyéni érdeklődését és tudományos tevékenységét, akiknek könyvei gyarapították a gyűjteményt. Így a Ciszterci Újkönyvtárban értékes botanikai szakirodalom is rejtőzik. A tematikus elrendezésű könyvtári gyűjteményt a Corvina rendszerben kezdték el feltárni.

Ez a könyvgyűjtemény az Apátság főhomlokzata mögött, a Műemlékkönyvtár alatt, az első emeleten helyezkedett el, de gyarapodása miatt galériás raktári terét már jelentősen túlnőtte. Ezért már évek óta tervben volt költöztetése, és új raktárainak építészeti kialakításai is korábban megtörténtek.

A költözés másik indoka az, hogy az Újkönyvtár raktári helyisége részét képezi a 19. században itt kialakított Királyteremnek. A Királyterem, vagy Kaisersaal a Német-Római Birodalom, és a Habsburg uralkodók által birtokolt országok monasztikus apátságainak jellegzetes építészeti eleme. A reprezentatív kialakítású termék sora arra szolgált, hogy az adott környékre látogató uralkodó a terület legjelentősebb épületének

számító apátságban, monostorban méltó szállást találjon. Ilyen díszes, speciális lakosztály a mai Magyarország területén csak kettő található, a Pannonhalmi Apátságban és Zircen. A Zirci Apátságban megkezdődött a királyterem freskóinak restaurálása. A munkálatok befejezése után ezek a helyiségek is a látogatóközpont részeként kerülnek megnyitásra a nagyközönség előtt. Többek között emléket állítanak itt I. Ferenc József császár zirci látogatásának és itteni szállásfoglalásának. Innen lesz majd megközelíthető és látogatható az apátság tornya, az új Vörös Torony is.

Az Újkönyvtár költöztetése a Zirci Ciszterci Apátság – Ciszterci Iskolai Főhatósága támogatásával ez év májusában valósult meg. A Vasszer Kft. több mint 800 folyóméternyi új salgó polcot épített be a két új raktári térbe, melyek a Műemlékkönyvtár egyik olvasóterméből érhetőek el. A könyvtár költöztetését az M-Pakk Bt., Maurer Péter cége végezte. A könyvtárszakmai hátramozdítás e sorok írójának volt köszönhető. A könyvek tematikus elrendezését az új helyen is megőriztük, a helyhiány miatt kialakult tematikus keveredéseket is igyekeztünk megszüntetni. Az új raktári területek nagyobb kapacitása erre lehetőséget biztosított. Továbbá lehetőség lesz arra,

hogy a jelenleg még dobozban lévő hagyatéki állományok polcokra kerüljenek. A gyűjtemény szükséges újrendezése megkezdődött a nyári hónapokban, ennek folytatása és a katalógusépítés a következő évek feladata.

A Ciszterci Újkönyvtár, másik – az előzőnél fontosabb – része a ciszterci rendre vonatkozó valamennyi fontos nemzetközi szakirodalmakat gyűjtő Cisterciensia gyűjtemény. Ez a könyvgyűjtemény a ciszterci rend történetét feltáró legjelentősebb hazai szakkönyvtár, mely létrejöttét Hervay Levente atya tudományos tevékenységének köszönheti. Levente atya jelenleg kéziratban lévő életműve az európai ciszterci apátságok történetét bemutató forrásgyűjtemény és bibliográfia készítésével párhuzamosan jött létre. A Ciszterciana gyűjteményt kiegészíti a zirci és dallasi apátságokhoz tartozó ciszterci atyák irodalmi munkásságának gyűjteménye. Ez az apátság épületének más területén található, de ennek megújítása, újrendezése is szerepel az apátság fejlesztési tervei között.

Az Újkönyvtár kiürült raktári polcai a lebontásuk után az apátsági épület más helyiségeiben támadtak új életre: az újra felépített polcrendszer a ciszterci levéltár gyűjteményének biztosít elhelyezést. ►

HELL MIKSA KIÁLLÍTÁS AZ EGRI LÍCEUMBAN

Eszterházy Károly Egyetem Kulturális Örökség és Művelődéstörténeti Tanszék
 Dr. Tittel Pál tanársegédje

LASKAY ANNA

Főegyházmegyei Könyvtár, Eger

A Főegyházmegyei Könyvtár különleges elhelyezkedésének köszönhetően évről évre rendez egy közös kiállítást a vele egy épületben működő Eszterházy Károly Egyetem könyvtárával. Ebben az évben Hell Miksa jezsuita csillagászra emlékeztünk.

A sokoldalú tudós születésének 300. évfordulója adta az apropóját annak a tárlatnak, amelyet a Líceum 2. emeletén kilenc tárlóban és hat tablón tártunk az érdeklődők elé. A karantén okozta sajátos helyzetben e-mailes egyeztetéseket követően véglegesítettük a szövegeket, az üres folyosókon járva gyűjtöttük össze és rendeztük be a tárlók anyagát. A kiállítás – valódi születésnapi ajándékként – az évforduló napjára, május 15-ére vált teljessé.

Az egyetem Tittel Pál Könyvtárának részlege előtt elhelyezett tablók bemutatják a jezsuita szerzetes életét, sokoldalúságát, külön kiemelve természettudósként tett vardói útját. Hangsúlyos az Egri Csillagda létrejöttében játszott szerepe, a Líceumban végzett munkája, mivel a cél Hell Miksa alakjának és egri kötődésének bemutatása volt. A kiállítás sajátosságát éppen a helyben felkelhető dokumentumok és tárgyak adják, ezért arra törekedtünk, hogy szemléltessük

Fotó: Tittel Pál
 Könyvtár honlapja

Hell Miksa Eszterházy Károly püspökkel folytatott levelezését és a Főegyházmegyei Könyvtár Csillagászati Különgyűjteményének kialakításában játszott szerepét is.

A tárlókban a két könyvtár vonatkozó köteteit helyeztük el. Eredetiben látható – a gyűjteményünkben származó – Hell által szerkesztett Ephemerides csillagászati évkönyv, valamint a 200. évfordulóra kiadott méltató művek sokasága.

Fontos számunkra, hogy a két könyvtár kiváló partnerségét egy ilyen kiállítás létrehozásával is kifejezzük. A Főegyházmegyei Könyvtár műemlék-könyvtári részén – a Hell kiállításához kapcsolódóan – csillagászati kötetekből rendeztünk tárlatot, amely a Bibliotheca Esterhazyana termében látogatható.

A Hell kiállítás anyaga a Tittel Pál Könyvtár honlapján [▶](#) virtuálisan megtekinthető. [▶](#)

OBH

BESZÁMOLÓ

A MEGÚJULÓ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI KÖNYVTÁRI RENDSZER

együttműködés a hazai szakkönyvtári hálózattal IV. –
Mesterséges intelligencia és a jogi hivatás

▶ **ÁSVÁNYI ILONA**
EKE elnök

Az Országos Bírósági Hivatal, Kúria Tőry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára, a Fővárosi Törvényszék Könyvtára és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Jogi Szekciója közös szervezésében 2020. szeptember 30-án – immár negyedik¹ alkalommal – rendezték meg **A megújuló Országos Bírósági Könyvtári Rendszer: együttműködés a hazai szakkönyvtári hálózattal** című konferenciát, melynek alcíme idén a **Mesterséges intelligencia és a jogi hivatás** volt.

A 2017-ben elindított és azóta évente megszervezett program célja, hogy a bírósági könyvtárak szolgáltatásai- ból, fejlesztéseiből, eredményeiből kiindulva megvitassa a szakkönyvtárakban folyó munka kérdéseit, feltérképezze és megismertesse az új hazai és nemzetközi fejlesztéseket, trendeket. Mindezt a hatékonyabb könyvtári munka érdekében kívánja tenni; hogy eredményesebb legyen a könyvtárhasználók igényeinek a teljesítése, vagyis hogy a könyvtárak olyan minőségi szolgáltatásokat nyújtsanak, amelyek megfelelnek a nemzetközi és a hazai szakmai elvárásoknak.

Bár első látásra úgy tűnik, hogy a konferencia célcsoportja a „jogi” könyvtárak, a szervezők évről évre olyan kérdéseket vetnek fel, melyek a szakkönyvtárakat a „szak”-tól

¹ Az I. konferencia, 2017. szeptember 13-án, a 2016 januárjában elindított, az Országos Bírósági Könyvtári Rendszer stratégiai fejlesztési programja keretében valósult meg. ▶
II. konferencia: 2018. szeptember 10. ▶
III. konferencia: 2019. szeptember 30. ▶

függetlenül érintik, érdekelhetik: a múlt értékeinek megőrzése és feltárása, digitalizálás, intelligens technikai eszközök használata, a képi információ térnyerése, a tudáshoz, adatokhoz való hozzáférés vagy épp az idei téma, a mesterséges intelligencia.

Az idei konferencia – a járványhelyzetre való tekintettel – online valósult meg.

Kiváló dicséret illeti meg a szervezőket: **dr. Füzes Barnabást**, az MKE Jogi Szekció vezetőségi tagját, **dr. Urai-Tóth Évát**, az MKE Jogi Szekció elnökét, **dr. Sándor Viktóriát**, bírósági koordinátort, valamint a Pécsi Tudományegyetem munkatársait, akik a technikai feltételeket biztosították.

Nem kisebb dicséretre szolgált rá **Gerencsér Judit**, az OSZK általános főigazgató-helyettese, aki a tőle megszokott közvetlenséggel és profizmussal vezette a programot. Az izgalom, amelyről az online konferenciával kapcsolatban szólt bevezetőjében, hogy tudniillik ilyen még nem szerveztek, egyáltalán nem érződött, inkább a nyitottság volt tapasztalható a korszerű megoldásokkal és technikai újdonságokkal szemben.

Az online találkozó előadóit és résztvevőit – mintegy 60 érdeklődő – **dr. Hornyák Szabolcs**, az Országos Bírósági Hivatal Magyar Igazságügyi Akadémia igazgatója köszöntötte. Üdvözlését azzal a megállapítással kezdte, hogy a mesterséges intelligencia sokakat lenyűgöz, másokat félelemmel tölt el. Az okos eszközöknek és okos megoldásoknak értékmentő szerepük, nagy jelentőségük van, de a számítógépek nem uralkodhatnak rajtunk; az embert, a humán tényezőt figyelmen kívül hagyni nem lehet. Ez utóbbi gondolatot erősítették meg az előadók, akik közül – bár mindannyian jogi szakemberek voltak és jogi kérdéseket feszegettek a mesterséges intelligencia kapcsán – többen

utaltak a könyvtár és a könyvtáros jelentős szerepére a jogi-bíróági háttérmunkában.

Az előadók és előadások – egy-egy gondolatot kiemelve az elhangzottakból – a következők voltak: **Dr. habil. Udvardy Sándor** egyetemi docens, a Károli Gáspár Református Egyetem Polgári Eljárásjogi Tanszékének vezetője: **Az eljárásjog automatizálásának aktuális kérdései** című előadásában arról szólt, hogy a jog maga automatizál azzal, hogy szabályoz.

Dr. Péter Zoltán János, az Országos Bíróügyi Hivatal EEF főosztályvezetője, informatikáért és elektronikus eljárásokért felelős elnöki biztos: **Mesterséges intelligencia és a bíró avagy a digitális bíróság** című előadását azzal indította, hogy a mesterséges intelligencia nem cél, hanem hatékonyság növelésére szolgáló eszköz. Megfogalmazta azt az aggodalmát is, hogy ha keresőmotorok veszik át az ember helyét, akkor túlságosan specializálttá válik a keresés, és ezzel együtt irányított lesz az érdeklődés is.

Dr. Palkó Tamás, a Zalaegerszegi Járásbíróság bírója: **A mesterséges intelligencia és a bűnüldözés** címmel áttekintette a mesterséges intelligencia kutatása történetét, majd az erőszakos bűnözés elemzésének módszereiről, mint profilelemzés, közösségi hálózat elemzése, hamis bejelentések kiszűrése, kép- és videoelemzés stb. beszélt.

Dr. Zódi Zsolt, a Nemzeti Közszerzői Egyetem tudományos főmunkatársa: **A mesterséges intelligencia hatása a jogi szakmára** című előadásában a kereső-, elemző- és predikációs rendszerekről szólt a klasszikus jogász feladatokkal – jogi forráskutatás, felkészülés, okiratok, szerződések elemzése, okiratszerkesztés, irodamenedzsment – kapcsolatban. Az előadásra reagálva **Gerencsér Judit** megjegyezte, hogy a tapasztalat szerint a nemzetközi gyakorlatban

felértékelődött a jogi könyvtárosok szerepe; az ügyvédi irodákban könyvtárosok kezelik a mesterséges intelligencia-rendszereket, éppen ezért fontos ismerni ezeket.

Dr. Fülöp Anna, a Wolters Kluwer Hungary Kft. jogi szerkesztője: *Mesterséges intelligencia és a bíró, avagy a jövő: online bíróságok, szoftver „bíró” és más külföldi megoldások* címmel a virtuális, digitális, online és táv-bíróságokról szólt, nemzetközi kitekintéssel.

Dr. Futó Iván, kandidátus, a Budapesti Corvinus Egyetem címzetes egyetemi tanára: *Szakértői rendszerek alkalmazása a közigazgatásban* címmel a szakértői rendszerekről mint a mesterséges intelligencia egy ágáról beszélt.

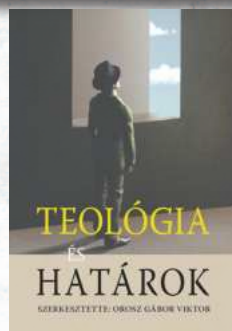
Dr. Parti Tamás, a Latin Közjegyzői Unió Európai Szervezete (CNUE) Futurológiai Fórumának alapítója és elnöke, a Magyar Közjegyzői Kamara Adatkutató Alintézetének vezetője, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyettese: *„MI” kívül – belül a joggyakorlat lövészárkaiból nézve* című előadását azzal indította, hogy a tapasztalat szerint a mesterséges intelligencia (MI) definícióját mindenki a saját szakterülete szempontjából fogalmazza meg. A fogalom furcsa, mert az intelligencia egyféle „humán”, az emberre jellemző tartalommal bír, míg a mesterséges jelző inkább „technológiára–technikára” utal.

A mesterséges intelligencia tartalmát szinte mindegyik előadó megfogalmazta. Közben olyan, a könyvtárosok, de bármilyen foglalkozású emberek számára is fontos fogalmak is tisztázódtak, mint *elektronizálás, automatizálás, big data alapú, gépi tanulás, neurális hálózati rendszerek, keresőrendszerek, keresőmotorok, szakértői rendszerek, irányított érdeklődés...*

Az utolsó előadás után Gerencsér Judit azzal a kérdéssel fordult az előadókhöz, hogy mint jogi szakemberek milyen

üzenetet, tanácsokat fogalmaz-
nának meg a könyvtárosoknak.
Az előadók egyféle köszönetként
és dicséretként azt kérték, hogy
maradjon meg a könyvtáros-
kollégák kedvessége, segítők-
észkesége, amit folyamatosan
tapasztalhatnak. Tanácsként pe-
dig azt adták, hogy nagy tömeg-
ben törekedjenek a digitalizálás-
ra, adatbázisok létrehozására,
mert a mesterséges intelligencia
mint jelenség és eszköz csak így
szolgálja a javunkat, segíti a mun-
kánkat, életünket. ►

KÖNYVAJÁNLÓ

szerk. Várnai Jakab OFM
**Útjelzők : Teológiai
tanulmányok a szerzetességről**

L'Harmattan Kiadó, Sapientia
Szerzetesi Hittudományi Főiskola,
Budapest, 2020.

szerk. Órosz Gábor Viktor
**Teológia és határok : az
Evangélikus Hittudományi Egyetem
oktatóinak tanulmánykötete**

Evangélikus Hittudományi Egyetem,
Luther Kiadó, Budapest, 2020.

BESZÁMOLÓ

Tudományos konferencia a 450 éve született Pázmány Péter emlékére

ÁSVÁNYI ILONA

Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár

2020. október 7-én a PPKE JÁK Szent II. János Pál pápa dísztermében tudományos konferenciát szervezett az egyetem Pázmány Péter tiszteletére. Az online közvetítésnek köszönhetően a rendezvényt bárki figyelemmel kísérhette az Egyetem hivatalos Facebook-oldalán.

A tanácskozás célja a szervezők szerint, ahogy az az egyetem Facebook oldalán olvasható: „...hogya az újabb tudományos kutatások fényében ünnepeljük meg egyetemalapítónk szünetésének 450. évfordulóját. A konferencián részben átfogó megközelítéssel, részben eddig ismeretlen, új adatok feltárásával foglalkozó előadások hangzanak majd el, melyek a tervek szerint kötetben is napvilágot látnak majd.”

Az ünnepi ülés rektori köszöntőkkel kezdődött: Kuminetz Géza, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Borhy László, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, Merkely Béla, a Semmelweis Egyetem rektora üdvözölte a résztvevőket.

Bitskey István (akadémikus, professor emeritus, Debreceni Egyetem): A hitvitáktól a prédikációkig. A Pázmány-életmű periodizációs kérdései című előadását felvételtől hallgatták meg az érdeklődők.

A professzor elmondta, hogy kompilációs technikák vizsgálatával az újabb kutatások lehetővé teszik

a Pázmány-életműnek a korábbtól eltérő, új tagolását. Az írói attitűd megváltozásai alapján, Bitskey István három nagy korszakot különböztet meg: az első, 1603-1613-ig a hitviták, a „harcias polémiák” korszaka, amelyet a [Kalauz](#) megjelenése zár le; majd 1613 és 1635 között egy „szintetizáló” időszak következik, amikor már nem a vita, hanem a hívek megnyerése az írói-teológiai cél; és 1636-tól a harmadik szakaszt, amikor megjelenik Pázmány beszédgyűjteménye. Ez utóbbi korszakban már leginkább a hit és erkölcsi érzék fejlesztésére törekszik az író Pázmány bíboros-érsek. Az életmű belső mozgását a változó kultúrtörténeti korszakok (reneszánsz, manierizmus, barokk), a történelmi, társadalmi események, történések és a Pázmány személyes, magánéletében bekövetkező változások – ezek közül mérföldkő volt az érseki szék elfoglalása – jelentősen meghatározták.

[Ajokay Alinka](#) (egyetemi docens, PPK): [Pázmány és a vitapartnerek](#) című előadásában Pázmány vitatechnikáját és vitastílusát elemezte. Elmondta, hogy Pázmány vitairatai csoportokat (bokrokat) alkotnak, a címzettek (vitában ellenfelek) alapján. Érdekesség, hogy Pázmány legfőbb elleniségének, Alvinczy Péternek nem maradtak fenn a munkái – ezeket csak Pázmány írásaiból ismerjük. Pázmány vitastílusára az a jellemző, hogy átvette az ellenfelei gondolatmenetét, szavait és erre fűzte fel a saját ellenérveit.

Pázmány Péter
Forrás: Magyar Kurír

Forrás:
semmelweis.hu
Fotó: Szepesi Dóra

Az életművet vizsgálva – különös tekintettel a vita-
iratokra – mérföldkőnek számít az először 1613-ban meg-
jelent Kalauz, mert ebbe Pázmány minden korábbi mun-
káját beledolgozta. További érdekesség, hogy a Kalauz
második kiadásába (1623) már beépítette a Kalauzt ért
kritikákat is, megfogalmazta érveit a művét támadók
ellenében. A Kalauz harmadik kiadása sem érdektelen
azonban abból a szempontból, hogy ezen is végzett
stiláris változtatásokat.

Nagy László (professor emeritus, PPKE): *Metszet, élet-
rajz és panegyris lyrica Pázmány Péterről 1679-ből* című
előadásában *Johannes Foresius Saeculum Marianum*
című, 1679-ben megjelent több szempontból is izgalmas
(mindössze négy példány maradt fenn, szerzője sokáig
ismeretlen volt) munkája alapján mutatta be a Pázmány-
emlékezet korai megnyilvánulását és jellemzőit.

A következő előadó a Pázmány-kutatásban jelentős sze-
reppel bíró Szabó Ferenc jezsuita volt, aki *Pázmány Péter
teológiai műveiről*, valójában a teológus Pázmányról beszélt.

Báthory Orsolya (tudományos főmunkatárs, MTA-PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport): [Pázmány Péter latin nyelvű életművét](#) elemezte. A kortársai által „bíboros Cicerónak” mondott Pázmány latinságáról szólva páratlan retorikai felkészültségét és nyelvi leleményességét dicsérte. Megjegyezte, hogy Pázmány latin nyelvű munkái anyanyelvi tolmácsolásai közül azok a legélvezetesebbek, amelyeket maga Pázmány fordított magyar nyelvre.

Tusor Péter (egyetemi docens, MTA-PPKE, Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport-vezető) [Pázmány Péter alakja a vatikáni történeti kutatások tükrében](#) című előadásában egy történész szólalt meg az irodalomtörténészek és nyelvészek után. Ez azért jelentős, mert a Pázmány-kutatás alatt inkább textológiai, nyelvi vizsgálatot értünk és kevésbé történeti kutatást. Előadása elején Szekfű Gyulát említette, aki az 1930-as években kijelentette: Pázmány Péter élete, alakja, működése teljesen feltárt. Előadása további részében ezt cáfolandó ismertette azt a három projektet, amely során a Fraknói Kutatócsoport forrásfeltáró és forráselemző munkát folytatott a vatikáni gyűjteményekben. A kutatás során a Pázmány érseki kinevezése előtti kánoni vizsgálat jegyzőkönyveit vizsgálták – ennek eredményei 2017-ben jelentek meg, valamint az érseki kinevezéssel foglalkozó iratokat – az ezzel foglalkozó kötet 2016-ban látott napvilágot, és a Pázmány életmű végén, után keletkezett iratokat.

Hargittay Emil (intézet- és kutatócsoport-vezető, egyetemi tanár, PPKE) [A Pázmány Péterre vonatkozó kutatások a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen \(1998-2020\). Hogyan tovább?](#) című előadásában elmondta, hogy a Pázmány nevét viselő egyetemen történő kutatás

középpontjában az a törekvés áll, hogy Pázmány összes művének kritikai kiadását megjelentessék. A szép kötetek mellett a kutatás eredményeit konferenciákon is bemutatják, de részt vesznek „külsős” projektekben is, ilyen volt például Pázmány Péter sírjának feltárása a pozsonyi Koronázó-templomban (Szent Márton-dóm) vagy Pázmány Péter egykori könyvtárának rekonstrukciója.

A konferenciát könyvbemutató zárta: [Maczák Ibolya](#) (tudományos főmunkatárs, MTA-PPKE Barokk Irodalom és Lelkiség Kutatócsoport) mutatta be a következő kötetet: [A Pázmány kritikai kiadás legújabb kötete \(Budapest 2020\): a Posonban lött prédikáció \(1610\) és Pünkösöd után X. vasárnap első prédikáció \(1636\)](#), szerkesztette [Bajáki Rita](#) és [M. Horváth Mária](#). ►

„TÁVOL IS KÖZEL” MÚZEUMOK ŐSZI FESZTIVÁLJA ESZTERGOMBAN

SZALAI KATALIN

Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár

Az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár idén első alkalommal kapcsolódott a rendezvénysorozathoz, melynek egyik részeseményét, a [Tanárok éjszakáját](#), 2020. október 16-án rendezték meg a Főszékesegyházi Kincstár panoráma-termében. Az esemény nem online, hanem hagyományos módon valósult meg. A helyszínválasztás apropóját két dolog adta: a járványhelyzet miatt egyik oktatási intézményben sem lehetett rendezvényt tartani, valamint nemrégiben újult meg az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye legnagyobb, szakrális tárgyi emlékeket bemutató nagy múltú gyűjteménye, a Kincstár, amelyet a rendezvényhez kapcsolódóan meg is tekinthettek az érdeklődők.

Hat intézmény (helyi múzeumok) közreműködésével zajlott a program, de a városi könyvtár is a résztvevők között volt, valamint elsőként a Bibliotheca: főként múzeumi minőségében, de könyvtári gyűjteményét tekintve sem kevésbé. Az este kötetlen részében – egyfajta börsén – szabadon megtekinthették az érdeklődők (főként helyi oktatási intézmények pedagógusai, múzeumpedagógusok) a kitett szóróanyagokat, kiadványokat és beszélgetések formájában is informálódhattak az egyes intézmények múzeumi és egyéb szolgáltatásairól. A kötött program szerint rövid előadások hangzottak el a múzeumok és iskolák együttműködési, kapcsolatépítési lehetőségeiről.

Vereckei András, múzeum-pedagógus (Keresztény Múzeum) **Múzeumi digitális tartalmak hasznosítása az iskolai oktatásban** című előadásában bemutatja a múzeumi műtárgyak digitális elérésének, az így kapcsolható

ismeretrendszer felhasználásának lehetőségeit. Ehhez a témakörhöz jól illeszkedik a Főszékesegyházi Könyvtár „Járja be virtuálisan a Bibliothecát!” elnevezésű programja, amely a **Könyvtár honlapján** keresztül a **Múzeum** menüpontban érhető el. A látványos virtuális sétaprogram többek között a járványhelyzet miatt ad jó lehetőséget a gyűjtemény megismerésére, hiszen a 3D módban történő megtekintés mellett számos ponton kínál alkalmat további, a gyűjtemény történetének, kiemelkedően fontos darabjainak bemutatására is.

A **Tanárok éjszakája** fontos alkalmat kínált arra, hogy a múzeumok (és könyvtárak) fogékony korban lévő célközönségéhez értő közvetítéssel jussanak el a jól hasznosítható ismeretek, és ha személyes látogatásra nincs is mindig lehetőség, a gyarapodó, minőségi digitális tartalmak megismerésére, ezáltal minőségi távhasználatra ösztönözze az érdeklődőket. ►

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 33:1)

BESZÁMOLÓ

ÚJ ÉLETRE KEL A PÉCSI EGYHÁZMEGYEI KÖNYVTÁR

DR. SCHMELCZER-POHÁNKA ÉVA

Pécsi Egyházmegyei Könyvtár

„Az Egyház feladata az emberi szellem kincseinek, főképpen keresztény elődeinknek értékes lelki hagyatékainak nagy gondal való megőrzése könyvtáraiban...”¹

A Pécsi Egyházmegyei Könyvtárat 1968. október 1-jén Dr. Cserháti József apostoli kormányzó, későbbi megyéspüspök (1969–1989) alapította a hajdani Pécsi Püspöki Szeminárium bibliotékái, az 1923 utáni püspöki, kanonoki és papi hagyatékokból. Továbbá az állományhoz csatolták az 1950-ben feloszlott pécsi szerzetesrendek válogatás után visszamaradt köteteit is. Helyszínként a hajdani ferences templom (ma Szent Ferenc Plébániatemplom) gyóntatófolyosója feletti emeleti könyvtári helyiségeket jelölte ki az alapító, amely az 1990-es évek közepén – az állomány gyarapodása miatt – kiegészült a második emeleti padlástérrel is. Az épület templomi funkciója, valamint az emeletek fűtetlensége miatt az állomány használhatósága a 2000-es évek elejére nehézkessé vált. Az ottani utolsó könyvtárvezető Boda Miklósné dr. Szepes Zsuzsanna, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola bibliotékájának igazgatója lett, aki kinevezésétől, 2001 nyaratól folyamatosan napirenden tartotta a gyűjtemény méltó és a használhatóságát biztosító épületbe költöztetésének ügyét: csak az alkalmas ingatlan és a felújítási költségek hiányoztak.

¹Dr. Cserháti József apostoli kormányzó alapítólevele és Fényi Sándor kanonok könyvtárigazgató kinevezése (Pécs, 1968. október 1.)

*A Pécsi
Egyházmegyei
Könyvtár a Szent
Ferenc Plébánia-
templomban
(1968–2020)*

Végül az új könyvtári helyszín megvalósulása még több mint másfél évtizedet vett igénybe. Az előkészítő munkálatok után Dr. Udvardy György megyéspüspök hathatós támogatásával, valamint a Magyar Kormány és az Emberi Erőforrások Minisztériuma által az egyházak közösségi célú programjainak és beruházásainak támogatására kiírt, „**Pécs, Janus u. 8 sz. alatti műemlék épület felújítása**” (EGYH-KCP-16-P-0105) címmel benyújtott pályázata keretében 2019. év elején kezdődtek meg a Pécsi Egyházmegyei Könyvtár kijelölt, új épületének és környékének felújítási munkálatai. A pécsi Janus Pannonius utca 8-as számú, hajdani kanonoki ház régóta folyamatosan romló állapotú, műemléki védettség alatt álló² lakóház volt. Mellette a kerthelyiségben a város kulturális színfoltja, a Rózsakert nevet viselő legendás szórakozóhely működött.

Jelen projekt révén a hajdani Papucs Borozó helyszínén az egyházmegyei turisztikai létesítmények előőrsei, valamint ajándék- és könyvesbolt, a Rózsakert pedig kulturális rendezvényeknek is helyszínt adó park is megújul.

² 5730/1965.
ÉM 1965.01.01
miniszteri döntés
értelmében.

A Janus Pannonius utca 8. szám alatti egyházi ingatlan és környezete felmérési munkálatai 2008 és 2017 között zajlottak, Dr. Gere László építész vezetésével.³ Az épület könyvtárként történő átépítésének, valamint a pécsi Rózsakert és volt káptalani borozó felújítási munkálatainak megtervezését Vicencz Ottó építész-tervező készítette el, belsőépítészeti látványtervét pedig V. Harcos Kornélia álmodta meg. A kivitelezési munkálatokat a Pécsi Építő és Tatarozó Zrt. végezte, Wéber Árpád építőmérnök vezetésével.

A könyvtár a teljes emeleti részében fog berendezkedni: könyvállományának időbeli sokszínűsége mellett bútortárában megjelenik majd a régi és az új. Az ősz folyamán bekerültek a megújuló könyvtár legkülönlegesebb bútordarabjai: egy 18. századi késő barokk és érett rokokó stílusjegyeket is magán viselő felolvasószelektúra, valamint a pécsi ferences rendi bibliotéka, szerzetesek által 1771-ben készített 11 apácarácsos, könyves szekrény, továbbá eredeti Lingel szekrények is. Ezek restaurálási munkálatait Fertői Miklós bútorrestaurátor és munkatársai végezték el. A beköltöző állományt a Gyulai Fafém Bútor Zrt. 21. századi kívánalmaknak megfelelő, modern, egyedi megvilágítással rendelkező polcrendszerei, valamint a salgótarjáni Vasszer Raktártechnika Kft. könyvtári tömörraktári polcrendszerei várják.

*Az Egyházmegyei
Könyvtár épülete:
felújítás előtt és után*

³ Szakértői
közreműködők:
Balázs Péter és
Vizi Márta PhD.

A kutatási
dokumentáció:

Gere László: Pécs
Janus Pannonius
u. 8. sz. lakóház
műemléki kuta-
tása 2008–2017.

[Szekszárd, 2017.];
Pécs, Janus

Pannonius u. 8. sz.
lakóház II. Rész-
leges értékleltár,
építészeti leírás,
szakértői vélemények. [Pécs, 2017.]

*A régi és az új
könyvtári bútorok*

A könyvtári terek beosztása: két munkaszoba, egy-egy kutatóterem, folyóirat- és különgyűjteményi raktár, tömörraktár, védett raktár, tárgyaló, szerverszoba, valamint ebédlő, továbbá mellékhelyiségek, valamint két hatalmas folyosói rész. A könyvtári épület-résznek egyetlen földszinti terme – amely korábban Horvát Adolf Olivér ciszterci szerzetes és botanikus lakószobája volt – közösségi funkcióban fog működni. Az épület lift segítségével akadálymentesített.

A földszinti nyugati, konyhával is rendelkező szárnyban a Pécsi Székesegyház kórusai kapnak próbahelyeket.

Tekintettel a megsokasodott feladatokra a könyvtár személyzeti állománya az év folyamán kibővült: Papp Csilla informatikus-könyvtáros – digitális tartalomfejlesztő és általános iskolai hitoktatói végzettséggel is rendelkezik – tavasszal csatlakozott be a folyamatban levő könyvtárrendezési munkákba. A nyár folyamán átcsoportosítással Stocker Miklós nyugdíjas kollégánk került a csapatunkba, hogy a digitalizálási munkálatokat koordinálja.

Az épület folyamatos szépülése mellett 2020. április 16-án megkezdődtek a Ferences Templomban levő több mint 40 000 kötetes könyvállomány állományvédelmi tisztítási munkálatai, amelyet Rétfalvi Orsolya könyv- és papírrestaurátor, valamint munkatársa, Orbán István végeznek. A templomban a tiszta kötetek több száz, gondosan felcímkézett, sorrendezett dobozban várják az új épületbe való beköltözést, valamint a könyvespolcokon való végleges elhelyezést.

A tavaszi járványhelyzettől kezdődően a Pécsi Egyházmegye turisztikai egységének munkatársai is besegítenek a megtisztított könyvállomány átmeneti raktárba költöztetésénél, amely a templomi könyvtárhelyiség szűkössége miatt volt indokolt. Továbbá munkájuk révén készül folyamatosan az online katalógussal nem rendelkező könyvtár állományának könyvlajstroma a meglevő betűrendes katalógusok bibliográfiai adatainak Excel-táblázatba való begépelésével: ekképpen egy átlátható, kereshető adatbázissal is rendelkezhet a könyvtár. A jövő évtől pedig megkezdődik a könyvállomány online feldolgozása a Corvina integrált könyvtári rendszerben.

Az átmeneti raktárhelyen megkezdttük a folyóiratállomány rendszerezését, továbbá a szentképek és imalapok, valamint az aprónyomtatvány-gyűjtemény feldolgozását, szintén Excel-táblázatban.

Az állományvédelmi munkálatok a Ferences templomban

Némi „marketing céllal” elindítottunk egy ismeretterjesztő sorozatot az egyházmegye honlapján [A Pécsi Egyházmegyei Könyvtár „kincsei”](#) címmel, amelyben a feldolgozási és rendszerezési munkák során előkerült érdekes, sok esetben kuriózumszámba menő dokumentumokat mutatjuk be, mintegy felhívva a figyelmet a gyűjteményünk sokszínűségére a jövő kutatói számára. ➡

Az egyházak erkölcsi és szellemi kötelezettsége a különböző korszakokból fennmaradt, a keresztény kultúrkör emlékeit tartalmazó könyvek őrzése, használhatóságának és kutathatóságának biztosítása, valamint a bennük őrzött tudás közvetítése. A 2021-es év nagy kihívást tartogat

2020/21-es
projekt: pakolunk,
pakolunk, pako-
lunk...

a könyvtár munkatársai számára: teremkönyvtárból több különböző raktári rendszert magába foglaló épületben kell újrendeznünk a több mint 40 000 kötetes állományt, amely az 1851 előtti, régi könyves kötetek, az imakönyv- és énekeskönyvgyűjtemények mellett aprónyomtatvány-, szentkép- és imalapkollekciót is tartalmaz. 20 év működési szünet után kell lefektetnünk a 21. század kutatási kihívásainak megfelelő könyvtári stratégiánkat, a bibliotéka szervezeti szabályzatát, nyitvatartási rendjét, leendő szolgáltatásait, hogy jövő év szeptemberében felkészülten várhassuk olvasóinkat és kutatóinkat, továbbá becsatlakozhassunk az országos és az egyházi könyvtári vérkeringésbe. Jövőbeli

feladatvégzésünkben az alapítási célkitűzésekben megfogalmazott megőrzési kötelezettség mellett kiemelten az állomány használhatóságának biztosítására, kutatásokra is alkalmassá tételére, továbbá online megjelenésére helyezük a hangsúlyt. ►

20 ÉVES A KÖNYVTÁRI INTÉZET

BESZÁMOLÓ

▶ ÁSVÁNYI ILONA

EKE elnök

A Környezettudatos könyvtárak, sikeres fenntarthatóság című online konferenciával ünnepelte 20. születésnapját 2020. november 26-án a Könyvtári Intézet.

Az ünnepen először köszöntők hangzottak el: **Fehér Miklós**, mint az Intézet igazgatója és a szakmai nap moderátora, majd **Rózsa Dávid**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója, **Egyházi Dóra**, a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete alelnöke, és **Fülöp Péter**, művészeti, közművelődési és közgyűjteményi ügyekért felelős helyettes államtitkár (EMMI) üdvözltek a konferencia résztvevőit, köszöntötték a Könyvtári Intézet munkatársait.

Fehér Miklós bejelentette, hogy a **Könyvtári Figyelő** következő tematikus száma a Könyvtári Intézettel foglalkozik majd, bemutatja az elmúlt 20 év történéseit, eseményeit, eredményeit. Emellett egy bibliográfia is készül az Intézet munkatársainak publikációiból.

Ezután előadások következtek. **Kiszl Péter** (intézetigazgató, ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet) **Hagyomány és fenntarthatóság – gazdaságfejlesztés innovatív könyvtári eszközökkel** című előadásában először arról szólt, hogy az elmúlt húsz év alatt hogyan változott meg a könyvtár definíciója, feladata; a hagyományos jellemzők, mint gyűjtés-őrzés-szolgáltatás milyen új tartalmakkal és célkitűzésekkel

bővültek. Ma a könyvtár találkozási pont, rendezvények helyszíne, közösségi tér, portál és platform, a hagyományos helyben- és személyes használat helyett elvárás a távhasználat és a 0-24 órás elérés. Ezután az ENSZ által 2015-ben megfogalmazott fenntartható fejlődés 17 alapelvéről beszélt, illetve arról, hogy az IFLA hogyan csatlakozott ehhez, a könyvtárak hogyan kapcsolódnak bele ebbe a közös feladatba. Elmondta, hogy a fenntartható fejlődésnek három pillére ismert, ezek a társadalmi igények, a környezetvédelem és a gazdasági vonatkozások. A továbbiakban ez utóbbiról szólt, amerikai és

angol mintát mutatott be arra, hogy a könyvtárak hogyan veszik ki részüket a gazdasági kultúra kialakításában, majd ismertette, hogy a magyar könyvtárosképzésben milyen stúdiumokon – gazdasági, vállalkozási, jogi, pénzügyi alapismeretek, üzleti kommunikáció és levelezés piacgazdaság – szerezhettek alapvető gazdasági ismereteket a leendő könyvtárosok. Végül köszöntötte a Könyvtári Intézetet.

Barátné Hajdu Ágnes (egyetemi tanár, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke), aki két cikluson keresztül volt az IFLA vezetőségének tagja, **Hagyomány és innováció fenntarthatóság: Az IFLA fenntarthatósági törekvései és eredményei** címmel arról beszélt, hogy a hagyomány és innováció hogyan van jelen az IFLA működésében. Elmondta, hogy a hagyományt a folytonosság

és folyamatosság biztosítja, az innováció pedig az elnöki programokban nyilvánul meg. Ennek igazolására 2011-től kezdve ismertette a három évente változó elnökök jelmondatait, törekvéseit, stratégiáit. Ezután arról szólt, hogy valóban, az IFLA stratégiájában is fontos szerepet kapott a fenntarthatóság, majd ismertette azokat a fórumokat – workshopokat, esettanulmányokat, kiadványokat – amelyekkel az IFLA segíti a könyvtárak bekapcsolódását az ENSZ fenntarthatósági programjába. Az MKE elnöke a következő szavakkal zárta előadását, miközben köszöntötte a 20 éves Könyvtári Intézetet: **Az évforduló olyan tükör, amelyben nemcsak a múlt tükröződik, hanem a jövőnk is látszik.**

Mikolasek Zsófia (igazgató, József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya) **Hogyan tovább, zöldkönyvtár?** című előadásában bemutatta azokat a törekvéseket, feladatokat, terveket és eredményeket, amelyekkel a könyvtár díjat nyert az IFLA zöld-könyvtár versenyén 2018-ban. Szólt az öko-részlegről, a zöld könyvtári terekről, programokról, feltáró eszközökről (zöld analitikus katalógus), honlapról. Elmondta, milyen érzékenyítő programokat szerveznek helyben és iskolákban, hogyan vesznek részt városi, országos és határon túli öko-rendezvényeken. Szólt a KSZR könyvtárakban kialakított zöld-sarkokról. Elmondta, hogy a könyvtár és a könyvtárosok egyféle szemléletformáláson estek át, ehhez elmélyedtek a „zöld-szemléletben”, beszerezték és folyamatosan gyűjtik, valamint mások számára is szolgáltatják a (zöld) információkat és jó példával járnak elől az öko-szemléletben. További tervek: zöld munkacsoport létrehozása, zöld-podcast, V4-es kapcsolatteremtés, zöld-szakmai konferenciák szervezése és helybiztosítás ezek számára, környezet-zöldítés.

program

9.30-10.00: KÖSZÖNTŐK

- Moderátori köszöntő
- Dr. Fülöp Péter művészeti, közművelődési és közgyűjteményi ügyekért felelős helyettes államtitkár, Emmi
- Mgr. Egyházi Dóra alelnök, Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete
- Rózsa Dávid főigazgató, Országos Széchényi Könyvtár

10.00-11.40: ELŐADÁSOK

- Dr. habil. Kiszl Péter intézetigazgató, ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet: **Hagyomány és fenntarthatóság – gazdaságfejlesztés innovatív könyvtári eszközökkel**
- Barátné Prof. Dr. Hajdu Ágnes egyetemi tanár, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke: **Hagyomány és innováció – fenntarthatóság: Az IFLA fenntarthatósági törekvései és eredményei**
- Mikolasek Zsófia igazgató, József Attila Megyei és Városi Könyvtár: **Hogyan tovább, zöldkönyvtár?**
- Fehér Miklós igazgató, Könyvtári Intézet: **Hagyomány és fenntarthatóság a Könyvtári Intézet életében**
- Kérdések és válaszok az előadókhoz

11.40-13.00: TÁJÉKOZTATÓK

- A Könyvtári Intézet osztályainak, szakterületeinek tevékenységéről: Dr. Hangodi Ágnes, Dancs Szabolcs, Fazokas Eszter, Bajnok Tamara, Békésné Bogár Noémi Erika
- Kérdések és válaszok az előadókhoz, majd a program zárása

Végül **Fehér Miklós** (igazgató, Könyvtári Intézet) **Hagyomány és Fenntarthatóság a Könyvtári Intézet életében** című előadásában Herman Daly nyomán beszélt a fenntarthatóságról. Egy rendszer akkor fenntartható, ha amit működése során környezetébe bocsát, nem haladja meg a környezet befogadóképességét, feldolgozó-képességét, valamint akkor, ha amit a környezetből kitermel, elfogyaszt, az nem haladja meg a környezet újratermelő képességét. Ezután a Könyvtári Intézet elődjéről, a Könyvtártudományi és Módszertani Központról, majd az Intézet mai feladatairól és ter-

veiről szólt. Előadását egy Deák Ferenc idézettel zárta: „Magyarországot nem uszító gondolatokkal nyugtalanítva, hanem köznapi, hasznos, jólétet gyarapító tettek sorával kell szeretni.”

Ezután **tájékoztatókat** hallgathattunk meg a Könyvtári Intézet osztályainak, szakterületeinek működéséről. **Hangodi Ágnes** a Könyvtári Szak- és Továbbképzési Osztály, **Dancs Szabolcs** a Könyvtári Szabványosítási Iroda, **Fazokas Eszter** a Könyvtártudományi Szakkönyvtár tevékenységéről beszélt.

Bajnok Tamara a Könyvtári Minőségfejlesztési Osztály munkáját ismertette. A néhány hónapja felállt részleg feladatai: a könyvtári minőségüggyel kapcsolatos és a minőségmenedzsmenthez kapcsolódó munka, új arculat

megteremtése, konferenciák és továbbképzések szervezése, kiadványok megjelentetése, de az ő feladatuk lesz a nyilvános könyvtári státusszal kapcsolatos tevékenység és szakfelügyelet koordinálása, valamint a Magyarországi Könyvtárak Adatbázis gondozása is. Szlogenjük – Weöres Sándor: **Tíz lépcső** című verse alapján – **A minőség legyél te magad!**

Békésiné Bognár Noémi Erika a Kutatási és Elemző Osztály munkáját mutatta be: az idén 10 éves K2 műhelynapokról, továbbképzésekről és a Könyvtárak.hu portálról beszélt.

Az **Egyházi Könyvtárak Egyesülése** nevében köszöntöttük a 20 éves Könyvtári Intézet minden korábbi és mostani munkatársát, megköszöntük a baráti-emberi kapcsolatokat és a szakmai segítséget.

Fehér Miklós, válaszlevelében viszont köszönte az Egyesülés részvételét a Könyvtári Intézet projektjeiben, tevékenységeiben, a megannyi segítséget, együttműködést, szakmai értékeket, emberi szeretetet. ►

 BESZÁMOLÓ

KIHÍVÁSOK ÉS KOMPETENCIÁK

NEMZETKÖZI YOUTUBE KONFERENCIASOROZAT
AZ MKE SZERVEZÉSÉBEN

2020. november 18. és december 9. között

▶ ÁSVÁNYI ILONA

Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár

▶ TÖRÖK BEÁTA

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Könyvtára

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete immár ötödik alkalommal rendezte meg nemzetközi tudományos konferenciáját a kompetencia témakörében, melynek címe idén *Kihívások és kompetenciák* volt.

A járványhelyzetre való tekintettel YouTube konferencia-sorozat formájában követhették az érdeklődők a programot, 2020. november 18. és december 9. között, minden szerdán 10 órától, az MKE YouTube csatornáján, ahol az előadások utólag, később is megtekinthetők.

ELSŐ NAP – 2020. NOVEMBER 18.

A programsorozat első napján ▶ – 2020. november 18-án

– elsőként **Barátné Hajdu Ágnes** (elnök, MKE; egyetemi tanár, ELTE Könyvtár – és Információtudományi Intézet) bevezetőjében bemutatta az előadókat, és utalt az első nap előadásainak témáira.

Elmondta, hogy a könyvtár

és információtudomány napjainkban az egyik legdinamikusabban fejlődő terület. A változó gazdasági, társadalmi környezet az információs társadalom és a globalizmus új elvárásokat támaszt a könyvtárosokkal és az információszolgáltató szakemberekkel szemben. Az új változásokra paradigmaváltással kell válaszolnunk; a hagyományos szakmai ismereteinket újabb képességekkel, kompetenciákkal kell gyarapítanunk, hogy megfelelhessünk a kihívásoknak. Az első két előadó ezt a helyzetet elemezte, értelmezte, megállapítások és kérdések formájában, mely kérdésekre lehetséges elméleti vagy éppen felmérésen alapuló, a gyakorlatban is hasznosítható válaszokat adtak.

Az első előadást **Stephen Wyber** (IFLA Manager, Policy and Advocacy, Hollandia) tartotta **Fejlesztési célok a digitális világban. A könyvtárak és a könyvtárosok hat szerepköre** címmel. Az IFLA munkatársa először a szerve-

zet céljait, törekvéseit ismertette, majd arról szólt, hogy a könyvtáros szakmát – ahogy más területeket is – jelentősen befolyásolt a COVID-19 járvány, mely felgyorsította, intenzívebbé tette az ismert szakmai trendeket, rávilágítva egyes kérdésekre. A legnyilvánvalóbb ezek közül a digitalizálás jelentőségének a felértékelődése és a digitális eszközök széles körű elterjedése. Az előadás arra próbált rávilágítani, hogy hogyan változott meg mindebben a könyvtárak szerepe, és a változás milyen készségeket kíván meg a könyvtárostól. Az internet széles körű elterjedése olyan könyvtárhasználókat nevelt, akik bárhol, bármikor, széleskörűen, gazdag,

információkhoz szeretnének jutni, okos eszközök, lehetőleg egyetlen eszköz segítségével, egyszerűen. Rádöbbsentünk arra is, hogy a gazdasági, tudományos, társadalmi, szociális stb. tényezők között sokkal szorosabb az összefüggés, mint korábban gondoltuk. Ezek eredményes kezelése megfelelő és hatékony szakmapolitikát kíván. A globális kérdésekre globális megoldásokat kell keresni. Ám a siker titka, hogy a fenntartható fejlődés – melynek szempontjairól 2015-ben állapodtak meg az ENSZ tagállamainak elnökei és kormányfői – tényezőinek együttes hatása megjelenik-e és hogyan az egyén szintjén.

A könyvtáros három hagyományos attitűdje: **őrzi** (Protectors of heritage) és **szolgáltatja** (Providers of access to information) a világ dokumentum-, információ-örökségét és **új ismereteket** (empowers of users) közvetít ezek használatával és elérhetőségével kapcsolatban. Ezek a feladatok szerepelnek a fenntartható fejlődés szempontjai között is. Napjainkban azonban a digitalizáció korában ezek az attitűdök sajátos szempontokkal gazdagodnak: a szerzeményezés, a megőrzés, a szolgáltatás naprakészséget kíván, biztonságos eligazodást az információbőségben, a rohamosan változó technikai eszközök biztos és bátor használatát, kiváló kommunikációs készséget, bizonyos jogi ismereteket, például, hogy hogyan őrizték meg az olvasók az adataikat, hogyan legyenek biztonságban az online térben.

A legfontosabb, hogy folyamatosan tanuló szakmává kell válnunk, hiszen azt hirdetjük **magunkról, hogy könyvtáraink az élethosszig tartó tanulást biztosító intézmények**. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy mindent nekünk, könyvtárosoknak kell csinálnunk. A könyvtár három alapvető szerepe, **hogy portál, partner és platform**

legyen. A könyvtár sok esetben kapu (portál) egy másik intézmény tartalmaihoz. Ezzel partnerekké is válunk például kormányzati szervekkel, civil kezdeményezésekkel, különböző intézményekkel és társadalmi csoportokkal, jól kamatoztatva könyvtáraink olyan erősségeit mint a te-reink, a hírnevünk, a szakmai hozzáértésünk, a munkatársi gárdánk. A platform szerepben a könyvtárak a szó tágabb értelmében biztosítanak teret más intézményeknek és maguknak a könyvtárhasználóknak, mások mellett adat-menedzseri vagy rendezvényszervezői tevékenységükkel.

A második előadó Ragnar Andreas Audunson professzor (Oslo Metropolitan Egyetem, Norvégia) volt. Előadásában – Amikor könyvtárrá válik az egész világ: könyvtárak és könyvtárügy a 21. században – a négy éve működő Almpub

nevű kutatócsoport vezetőjeként a munkaközösség eredményeit és tapasztalatait osztotta meg velünk. A nemzetközi munkacsoport – melyben Tóth Máté, a Könyvtári Intézet munkatársaként is részt vett – hat országban vizsgálta a könyvtárakat, levéltárakat, múzeumokat és közintézményeket a digitalizált világban, Norvégiában, Dániában, Svédországban, Németországban, Svájcban, Magyarországon.

Az előadás a következő szempontok mentén épült fel: Mit jelent a cím, mi szerint könyvtár az egész világ? Mit jelent a könyvtár és a könyvtárosság korunkban? Továbbá az Almpub kutatócsoport vizsgálati eredményei alapján szólt a könyvtári fizikai, valóságos, és nem fizikai (virtuális) „terek” fontosságáról, szerepéről, kapcsolatletteremtő

sajátosságairól a különböző felhasználói érdeklődési körök között korunkban, a könyvtár mint nyilvános tér jelentőségéről és feladatairól, végül a hagyományok létjogosultságáról és fontosságáról a könyvtáros szakmában.

A digitális világban teljesen „beágyazódtunk” az információba. A mai ember folyamatosan információt keres, sokféle összefüggésben – például ha vonatra szállunk és váratlanul megállunk, megnézzük a hálón, hogy mi történhetett, ha beszélgetésben nem jut eszünkbe egy film szereplőjének a neve, „kiguglizzuk”, vagy ha egy beszédet írunk, a neten keresünk irodalmi idézetet.

Viszont az emberek információkeresési képességei között nagy különbségek vannak. Mit jelent eligazodni és segítséget nyújtani az információs óceánon? Van, aki nagy sebességgel vitorlázik ezen az óceánon, biztonsággal megtalálja a halban gazdag helyeket, más csak a sekély vízben evezget, és van, aki csak áll a parton. Nagyon kevesen vannak, akik képesek elkerülni a zátonyokat – kiszűrni az álhíreket és a megbízhatatlan forrásokat. Ez utóbbiak a könyvtárosok, akik tudják, hogy az információk hogyan vannak strukturálva, hogyan érhetők el, hogyan kereshetők vissza. A könyvtárosok esélyt teremtve segítenek a csak a parton állóknak, segítenek navigálni a csak evezgetőknek. Mert a könyvtárosok jártasak az információtudományban: a rendszerezésben, visszakeresésben. Tehát az automatikus keresőrendszerek világában is szükség van a könyvtárosra és könyvtárra. A könyvtárosok olyan szakemberek, akiknek az a szerepük, hogy előre vigyék a tudás gondosan épített gyűjteményeire alapozó, az olvasással, az irodalmi élménnyel, a tudásmegosztással és véleményalkotással kapcsolatos feladatokat, ügyeket. Mindig is ez volt a feladatuk, ám ezt korábban a nyomtatott dokumentum állománnyal kapcsolatban tették,

hagyományos nyilvántartási eszközökkel, ma pedig a digitalizáció biztosította technológiák segítségével.

Az Almpub munkacsoport vizsgálatai kimutatták, hogy a könyvtárak, mint valóságos **fizikai terek** (épületek), mint **virtuális terek** (lehetőségek) és mint a **nyilvánosság nyitott fórumai** napjainkban is fontosak, sőt felértékelődtek. A digitalizáció, a virtuális világ előretörése ellenére, az embereknek igényük van a személyes találkozásra, amelynek kedvelt helye, fóruma, módja a mai könyvtár. Nem elhanyagolható az sem, hogy ma már gyakran nem is annyira az információért keresik fel az emberek a könyvtárat, hiszen azokat a különböző keresők és okos eszközeik segítségével bárholnan elérik, hanem a rendezvények miatt. A hat országban végzett felmérés alapján az ezzel kapcsolatos magyarországi mutatók néhány százalékkal még meg is előzik a külföldi eredményeket.

MÁSODIK NAP – 2020. NOVEMBER 25.

A második napon szintén három előadás hangzott el.

Antti Sauli (tervező, Helsinki Városi Könyvtár, Finnország) **Új szolgáltatások, új készségek** című előadásában elsőként a 2017-es finnországi könyvtári törvény újdonságait elemezte. A törvény tartalmazza a hagyományos könyvtári szolgáltatásokat, mint az olvasás és irodalom népszerűsítése, vagy az információhoz való hozzáférés biztosítása, a változatos gyűjtemény fenntartása, de a törvénynek nagyon fontosak az új vonatkozásai, ilyenek például az útmutatás, támogatás, a „sokszínű írástudási

készségek” fejlesztése, mely az új technológiák ismeretét és használatát jelentik mindenki számára. A könyvtári feladatok ellátásához olyan szakemberekre van szükség, akik különböző oktatási háttérrel, kompetenciákkal rendelkeznek. A 2018-ban átadott könyvtár, az Oodi – ódát jelent! – három szintes, 10 ezer nm-es épület, mindhárom szintjének hangulata és funkciója más és más, Antti Sauli így fogalmaz: „... óda a finn könyvtárakhoz, az olvasáshoz, a demokráciához és a szólásszabadsághoz...”. A harmadik emeleten található a „könyvmennyország”, a második szint a Kretív vagy „Városi Műhely”. Itt kapott helyet egy zenei stúdió, nagy teljesítményű nyomtatók, 3D-s nyomtatók, szkennerek találhatók itt, de varróműhely is működik ezen a szinten. A könyvtár egyes helyein tehát más és más készségekre van szükség és olyan szakemberekre, akik támogatni tudják az itt elérhető szolgáltatásokat. A könyvtár minden nap nyitva tart, minden szolgáltatást biztosítanak, 64 munkatárssal. Teamekben dolgoznak, a team felel az alapvető szolgáltatásokért. A teamek tagjai tanulhatnak egymástól, illetve minden munkatárs a szolgáltató pultnál is dolgozik – valójában egymás segítségével, egymástól tanulnak. Alapvető követelmény a munkatársak irányában a nyitott gondolkodás és viselkedés és annak belátása, hogy hibázhatnak is. Az egyszerűbb logisztikai teendőket 2 robot végzi, melyeket szakemberek üzemeltettek be, de a könyvtárosok működtetik azokat. „A könyvtári feladatok annyira kibővültek”, hogy megoldásuk túlmutat a könyvtárostól elvárt hagyományos kompetenciákon. A könyvtárosok sok mindent el tudnak végezni, de támogatni kell szakmai fejlődésüket, és mindehhez „bátorító légkörre, valódi segítségre, támogatásra van szükség” – zárta előadását Sauli Antti.

Angela Repanovici (professzor, Transilvania Egyetem, Brassó, Románia) Speciális kompetenciák a könyvtári marketing kihívásaihoz című előadását annak az egyetemnek a mottójával kezdte, ahol maga is tanít: „Tanulj, hogy fontos szerepet tölthess be!” – a mondat egyúttal a könyvtárak, könyvtárosok mottója is lehet.

Ahhoz, hogy könyvtári marketingről beszéljünk, jól kell ismernünk a könyvtári terület kihívásait. A digitális technológia „irdatlan” gyors fejlődése miatt, magunknak is meg kell tanulnunk használatát, felhasználóinkat pedig az információ kezelésében kell támogatnunk egy olyan kialakulóban lévő „hálózati társadalomban”, amelyet nekünk, könyvtárosoknak ismernünk kell, sőt annak jogi, etikai vonatkozásaival is tisztában kell lennünk. A marketing – Angela Repanovici előadása alapján – abban áll, hogy a használók változó igényeit felderítsük, megismerjük: mit is akarnak valójában. A marketing egy kommunikációs csatorna, amely valójában a tájékozódást szolgálja. A bevezető után az előadó áttekintette a könyvtári marketing történetét, megrajzolva annak „családfáját”. Ezt követően a Web of Science és a Clarivate Analytics adatbázisokban kezdeményezett keresés alapján – amely során a keresendő szavak a „marketing and librarians” voltak – megállapította, hogy a nemzetközi szakirodalom kulcsszavai a következők: információigények megismerése, gyűjteményépítés, önértékelés, használati akciók. Azzal együtt, hogy maga a keresés viszonylag nagy

találati halmazt hozott mégis úgy tapasztalja, hogy bár a könyvtáros egyesületek sokat tettek a könyvtári marketing meghonosításáért és rengeteg az ehhez kapcsolódó szakirodalom, ám néha mégis téves felfogásuk van az információs szakembereknek erről a tudományról. Sokszor bizonytalanok vagyunk a marketing területének terminológiájában, ezért sokkal több kurzust, továbbképzést javasol a könyvtárosok számára ezen a területen és az egyetemi képzések során. Az előadó szerint ugyanis maguk a marketing készségek tesznek bennünket könyvtárossá. Innováció, kreativitás, stratégiai gondolkodás, célok meghatározása stb. – ezek működtetik szakmánkat. A könyvtári marketing nem egy logó, egy reklám, hanem egy ciklus, a kialakított márka gondozás maga is egy folyamat. A marketing céljaink megvalósításához rendkívül nagy lehetőségeket biztosít a közösségi média, ezek jó bevált eszközök, melyek bevonásával közelebb kerülhet egymáshoz könyvtár(os) és olvasó.

Gáti Gyöngyi ²⁶ (könyvtárvezető, Sárosoroszi, Ukrajna) **Innovatív kezdeményezések egy kis közösségben, azok kihatása a kisebbségi létben élőkre** című előadása volt a nap záró bejelentkezése. A település könyvtárát

a 2001-es árvíz tönkretette. A jelenlegi helyére másfél éve költözött gyűjtemény nemcsak szakirodalmi és szépirodalmi könyvek kölcsönzésében, hanem a falu kulturális életének szervezésében is aktív szerepet játszik. A Kárpátalján működő könyvtárosok feladatköre túlmutat

az olvasóközönség kiszolgálásán, hiszen küldetésük az itt élők identitástudatának erősítése, a nyelvi kultúra őrzése és megélése. Gáti Gyöngyi beszámolt a Hangraforgó együttesről, mely a könyvtárban működik: megzenésített versekkel, népi gyermekjátékokkal ismerkednek és lépnek fel különböző eseményeken az együttes tagjai. A könyvtár működését, fejlődését a Bethlen Gábor Alap, a Csoóri Sándor Alap és a Márai-program is támogatja.

HARMADIK NAP – 2020. DECEMBER 2.

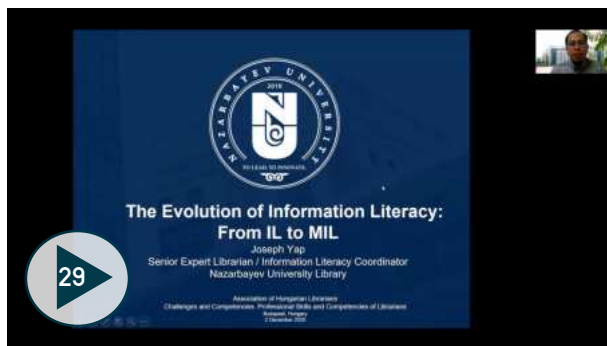
A harmadik nap is Barátné Hajdu Ágnes köszöntőjével indult, aki bemutatta az előadókat és ismertette az egyes előadások témáját is, melyek: az információs műveltség, médiaműveltség, olvasásnépszerűsítés témaköreivoltak. Ahogy az

elnök asszony elmondta, ezek a témák megfelelnek az MKE 2016-2021 közötti időszakra kidolgozott stratégiájának, melynek fontos része, hogy az egyesület az információs műveltség, digitális írástudás, olvasásnépszerűsítés terjesztése érdekében programokat dolgozzon ki, rendezvényeket szervezzon, és segítsen a tapasztalatok megosztásában. Többek között ennek a vállalásuknak tesznek eleget azzal, hogy meghívták az aznapi előadókat.

Az elnök asszony örömmel jelentette be, hogy elkészült az MKE első három (2016-2018) kompetencia-konferencia előadásából válogatott kötet,¹ mely a járvány miatt nyomtatásban még nem vehető kézbe, de az MTA REAL repozitóriumban már megtalálható.

¹ Barátné Hajdu Ágnes (ed.): (2020) Szakmai ismeretek és készségek – átalakuló hivatás: Válogatott könyvtár-tudományi tanulmányok. MKE, Budapest, 2020. 12. 07.

Joseph Yap (vezető szakértő, Referenzs-részig Nazarbajev Egyetemi Könyvtár, Nur-Szultan, Kazahsztán) **Az információs jártasság evolúciója: az információs jártasságtól (IL) az információs és média-jártassáig (MIL)** című elő-

adása a következő vázlat szerint épült fel: az információs jártasság (IJ) és a média- és információs jártasság (MIJ) fejlődése, normatívái, keretrendszere, az ezzel kapcsolatos rendezvények és képzés a Nazarbajev Egyetemen és az egyetem könyvtárában. Rengeteg információ vesz bennünket körül, rengeteg információval van dolgunk – kezdte az előadó –, de komoly gondot okoz, hogy ezek közül kiszűrjük a nem hiteleseket. A könyvtárosnak az a feladata, hogy felkutassa az információkat, eligazodjon a valós és a téves információk között, és erre másokat is megtanítsa. A könyvtárosság egyenlő az élethosszig tartó tanulással, mely napjainkban mindenki számára alapvető attitűd. Az információs jártasság elsajátításával kapcsolatban a könyvtáraknak alapvető feladatuk van a kutatásban, a technikai eszközök biztosításában és használatában, és a jártasságra irányuló képzésben. Ezután az előadó ismertette az Amerikai Felsőoktatási és Tudományos Könyvtárak Szövetsége (ACRL) hat pontból álló felsőoktatási IJ keretrendszerét, majd a Nazarbajev Egyetem és Könyvtár IJ programját, melyet az ACRL programjával összhangban szerveztek meg. A képzés négy modulja: az információkeresés, kiértékelés, forráshivatkozás és a plágium elkerülése, plusz egy, a könyvtári tájékozódás.

Majd annak a kutatásnak az eredményeit ismertette, melyet 2018-ban végeztek az információs jártassággal kapcsolatban, mely során a mesterképzést befejező hallgatók szakdolgozatait elemezték, értékelték. Az előadó végül összefoglalta az IFLA Információs Jártassági Szekciójának állandó bizottsága által az információs jártasságról megfogalmazott programját és üzenetét. A média jártasságról (MIJ) szólva elmondta, hogy ez olyan kérdéseket vet fel, mint például hogyan távolítsunk el egy ellenőrizetlen információforrást a közösségi oldalunkról, vagy hogyan vegyünk le egy gyűlölködő vagy diszkrimináló posztot. A média- és információs jártasság, a „moszkvai nyilatkozat” szerint olyan ismereteket, attitűdöket, készségeket és gyakorlatokat egyesít, melyek az információkhoz és ismeretekhez való hozzáférést, elemzést, értékelést, felhasználást, előállítást és kommunikációt segítik, valamint olyan kreatív, jogi és etikai módszereket jelent, melyek tiszteletben tartják az emberi jogokat. A Nazarbajev Egyetemnek a média- és információs jártassággal kapcsolatos programja az UNESCO ajánlásait követi, mely elképzelés szerint az információs jártasság az oktatás minden szintjén a tanterv része.

A következő előadást így hirdette meg az MKE:

Fűzfa Balázs (irodalomtörténész, egyetemi docens, ELTE Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ) **Élményközpontú irodalomtanítás a XXI. században.** Barátné Hajdu Ágnes a bevezetőjében elmondta, hogy Fűzfa Balázs számos

könyvtári és egyesületi rendezvényen volt már előadó. Ezekből az előadásokból, valamint főleg Berzsényi Dániellel, Radnóti Miklóssal, Ottlik Gézával és Weöres Sándorral foglalkozó irodalmi tanulmányaiból, no meg rendhagyó tankönyveiből (élményközpontú irodalomtanítás), irodalmi programjaiból (12 legszebb magyar vers, A nagy versmondás, olvasótáborok) is megismerhettük. A szokásos előadás helyett az MKE kompetencia-konferencián valójában részletet láthattunk egy 2017-ben, 60. születésnapjára készült portréfilmből, melynek címe: **Élmények (b)irodalma**. Sokat elmond Fűzfa Balázsról, egyéniségéről, törekvéseiről, munkájáról, az élményközpontú irodalomtanításról az a néhány gondolat, melyet a filmben hallhatunk tőle Ottlik Géza regényével kapcsolatban: „Az iskola a határon azt a hihetetlen érzést próbálja az ember számára megfogalmazni, hogy bármikor szinte, amikor nem is várja az ember, akkor is találkozhat a szabadsággal, a kegyelemmel, a szeretettel, mindazokkal az értékekkel, melyek fontosak számunkra. De főleg, hogyha az ember nyitott lélekkel várakozni képes ezekre az értékekre, akkor egész biztos, hogy megjutalmazza őt a sorsa.”

NEGYEDIK NAP – 2020. DECEMBER 9.

A negyedik nap előadásai december 9-én, lapzárta után zajlanak. A program szerint:

- **Ana Zdravje** (könyvtárvezető, Šentvid, Szlovénia):
A šentvidi könyvtár – zöld könyvtár. Kompetenciák és szolgáltatások, valamint
- **Szépvolgyi Katalin** (könyvtárvezető, Óbudai Platán Könyvtár Ezüsthelyi Könyvtára, Budapest) **Ezüsthelyi Könyvtár – újító zöld könyvtári kezdeményezések**
című előadásokat tekinthetik meg az érdeklődők. ►

SZAKMAI ELISMERÉS

KÜHRNER ÉVA

Egyházi könyvtáros kollégánkat, Kührner Évát a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Emlékérem 2020. évi kitüntetettjei között köszönhetjük.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete és az Egyházi Könyvtárak Egyesülése 2020-ban örömmel jelölte Kührner Évát az MKE Emlékérem kitüntetésre.

A nagy tapasztalattal rendelkező kolléganő pályája során többféle könyvtártípusban dolgozott. Napjainkban a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtárának vezetőjeként és az Egyházi Könyvtárak Egyesülése elnökségi tagjaként kamatoztatja az eddigi évtizedek alatt szerzett szakmai, vezetői, és a civil élet területén szerzett tapasztalatait az egyesülés javára, minden egyházi könyvtáros kolléga hasznára.

Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése nevében szívből gratulálunk, eredményes, kedvvel végzett jó munkát kívánunk!

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete – illetve elődje, a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete – megalakulásának 50. évfordulója alkalmából, 1985-ben az egyesület elnöksége határozatot hozott a Magyar Könyvtárosok Egyesületéért Emlékérem (röviden MKE-emlékérem) alapításáról. Azóta a szervezetek javaslatai alapján minden évben 5-6 arra érdemes könyvtáros kolléga veheti át a díjat – 1998 óta egy-egy határon túli magyar könyvtáros is -, aki sokat tesz a Magyarországon élő és a határainkon túl élő magyar könyvtárosok közötti szakmai és emberi kapcsolatokért. A díj kiosztására ünnepélyes keretek között, az MKE éves vándorgyűlésén kerül sor. Az 1985 és 2018 között kitüntetettek névsora az MKE honlapján olvasható.

SZAKMAI ELISMERÉS

KOVÁCSNÉ PÁZMÁNDI ÁGNES

Prof. Dr. Kásler Miklós rendelkezése értelmében a könyvtárosok legnagyobb szakmai kitüntetésének, a **Szinnyei József-díjnak** az egyik idei kitüntetettje Kovácsné Pázmándi Ágnes, a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteménye Ráday Könyvtár munkatársa, református lelkész.

**A kitüntetéshez
az Egyházi Könyvtárak Egyesülése
nevében gratulálunk,
Ágnest szeretettel köszöntjük!**

Ágnes immár második éve szerkeszti az EKE Facebook-oldalát, találkozhattunk írásaival az EKE Hírlevélben, melynek 2018. 3. számában interjút is készítettünk vele. ▶

Bizonyára többen hallgatták azt a beszélgetést, amely a Mária Rádió **Hitvalló** című programjában hangzott el 2017. január 17-én. Egy részletét átvette a Kossuth Rádió az **Igéző** című műsorába is. Az Ágnes által választott Ige a Szent Pál leveleiben visszatérő üdvözlés volt: „**Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.**”

A **kegyelem**, mely Ágnes szavait idézve megbocsátást, felmentést, feloldozást, feltétel nélküli elfogadást és a **békesség**, amely nyugalmat, kiegyensúlyozottságot, harmóniát, megbékülést és kibékülést jelent, kulcsszavak életében.

Szakmai önéletrajza egy folyamatosan tevékeny életről tanúskodik, amelyben a szolgálat adja meg a hétköznapi és ünnepek ritmusát.

Az elnyert Szinnyei-díj kapcsán ezt mondta: „**Mindenknek rendelt ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt** – olvassuk a Szentírásban (Préd 3,1). Most az emlékezés, a hála, a köszönet és az ünneplés ideje jött el az életemben.”

**Isten éltesen, segítsen, vezessen,
kedves Ágnes – továbbra is.**

RÖVIDHÍREK

RÉGI RITKA

A Régi Ritka az Országos Széchényi Könyvtár Régi Nyomtatványok Tárának folyamatosan bővülő digitális tartalomszolgáltatása, amely az intézmény által őrzött legkorábbi nyomtatványokhoz biztosít szabad hozzáférést. Magyarország leggazdagabb régi könyves kollekcijából elsőként gróf Apponyi Sándor jelentős történeti forrásértékkel bíró metszetgyűjteményének mintegy ezer darabját teszük virtuális közkinccsé, remélve, hogy az eredetiben csak külön kutatási engedéllyel tanulmányozható dokumentumok a lehető legszélesebb közönség számára válnak így elérhetővé.¹ ➡

¹ Forrás:
regiritka.oszk.hu

RÖVIDHÍREK

Megújult az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának honlapja

2020. szeptember 28-tól új honlapja van az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának. Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma (EKK) tudományos, nevelési és oktatási, kulturális tevékenységet és a kulturális örökség megóvását végző, egyesületi formában működő közhasznú szervezet.

A megújult felületet, melynek kialakításában több egyetemi könyvtár munkatársa vett részt – Balácsi Dorina (BME Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár), Csóka-Jaksa Helga (PTE Könyvtár és Tudásközpont), Fischer Mónika (BCE Egyetemi Könyvtár), Sümeginé Lehotai Edit (SZTE Klebelsberg Kuno Könyvtára) és Petró Leonárd (DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtár) – olyan honlapként

képzelik a szerkesztői, ahol minden felsőoktatási könyvtárban dolgozó találhat érdekes szakmai tartalmakat.

Az aktuális hírek mellett – az előzetes tervek szerint – csütörtökönként jelenik meg egy-egy hosszabb bejegyzés olyan témákban, mely a szélesebb könyvtáros olvasóközönség érdeklődésére is számot tarthat. Az első ilyen cikkből például megtudhatjuk, hogy az egyetemi könyvtárak hogyan kezdték az új szemesztert a második hullám „árnyékában”. A szerkesztők kérik a könyvtáros szakma segítségét is abban, hogy támogassák a munkájukat, küldjenek e-mailt [34](#) a különböző könyvtárakban zajló eseményekkel kapcsolatos hírekről, információkról esetleg küldjenek olyan témajavaslatokat, melyekről szívesen olvasnának az ekk.org.hu [35](#) felületen.²

² Forrás:
Könyvtári Intézet

2020-ban a Minősített Könyvtár címet és a Könyvtári Minőségi Díjat elnyerő intézmények

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 33/2017 (XII. 12.) EMMI rendelet alapján, 2020-ban is pályázatot hirdetett a **Minősített Könyvtári** cím és **Könyvtári Minőségi Díj** elnyerésére. **Minősített Könyvtár** címet azok a könyvtárak kaphatnak, melyek magas színvonalú szakmai munkájuk mellett, a könyvtári minőségirányítás módszereinek folyamatos alkalmazásával működtetik szolgáltatásaikat, és jelentős eredményeket érnek el a szervezetfejlesztés területén is. A **Könyvtári Minőségi Díjat** azoknak a már Minősített Könyvtár címmel rendelkező könyvtáraknak adományozzák, amelyek munkatársi elköteleződésen és folyamatos fejlesztésen, javításon alapuló kiemelkedő innovációit a könyvtárhasználók elégedettsége, a partnerek véleménye is alátámasztja.

2020-BAN MINŐSÍTETT KÖNYVTÁR CÍMET NYERTEK:

- Balassi Bálint Megyei Könyvtár (Salgótarján)
- Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár (Zalaegerszeg)
- Egressy Béni Városi Könyvtár (Kazincbarcika)
- Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ
- Méliusz Juhász Péter Könyvtár (Debrecen)
- Mogyoróssy János Városi Könyvtár (Gyula)
- Mórahalom Város Önkormányzat
Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Községi Ház
- Óbudai Platán Könyvtár
- Városi Könyvtár Lenti

2020-BAN KÖNYVTÁRI MINŐSÉGI DÍJAT NYERT:

- Békés Megyei Könyvtár (Békéscsaba)

A könyvtárak a pályázatban foglaltak szerint pályázati anyagaikat feltöltik honlapjukra, és az megjelenítésre kerül a Könyvtári Intézet oldalán is.³ ►

³ Forrás:
Könyvtári Intézet

Gratulálunk a nyerteseknek!

KI KICSODA?

KI KICSODA AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN?

FLIER GERGELY

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Könyvtára

– Melyik könyvtárban dolgozol?

– A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Könyvtárában dolgozom. Ezt megelőzően az MTA Egyesített Társadalomtudományi Könyvtárának, és a Budapesti Gazdasági Egyetem Pénzügyi és Számviteli Kar Könyvtárának voltam munkatársa.

– Milyen számodra fontos jellemzőjét emelnéd ki?

Nagyon szeretem azt a közeget, melyben dolgozhatom, akár a könyvtár munkatársainak szűkebb közösségére gondolok, akár magára a főiskolára. A magyar egyházban sajátos és talán egyre markánsabb szerepet tölt be a Sapientia, melyet három szerzetesrend, a bencés, a ferences és a piarista rend alapított két évtizeddel ezelőtt. Lukács László alapító rektor elgondolását az azóta eltelt idő igazolta: a világiakra nyitott, ugyanakkor a szerzetesi identitást őrző és korszerűen építő intézmény hiteles műhelye a teológiának, és mindig minőséget nyújt, nemcsak az oktatásban, de a tudományos munkában, és a könyvkiadásban is. A könyvtárról ugyanezt tudom elmondani. Kollégáim magas színvonalú szakmai munkát végeznek, de számomra legalább ilyen fontos az a családi légkör, mely mindig megvolt közöttünk az elmúlt években.

Flier Gergely
Forrás: Pestbuda.hu

– **Mióta dolgozol ott?**

– Idén már 11 éve dolgozom a Sapientia Főiskola Könyvtárában.

– **Hogyan kerültél oda?**

– Akkor épp munkatársat kerestek a könyvtárban, és Zsohovszky Márta akkori könyvtárvezető, aki évfolyamtársam volt az egyetemen, kérdezte meg, lenne-e kedvem itt dolgozni. Nagyon örültem, és azóta is örülök a lehetőségnek, hogy ilyen közegben dolgozhatom.

– **Miért, hogyan lettél könyvtáros?**

– Amikor érettségi után elvégeztem a mára sajnos megszűnt Gutenberg János Könyvkereskedelmi Szakközépiskolát, a képzés során merült fel, hogy az ELTE könyvtár szakán folytassam tanulmányaimat. A könyveket, könyvtárakat mindig szerettem. Az ELTÉ-n később a politikaelmélet szakot is felvettem a könyvtár mellé.

– **Miben áll a napi munkád? Milyen feladatokat látsz el?**

– Napi munkám a katalógizálásból, a könyvek analitikus feltárásából, könyvtár-rendezésből, a beszerzésben, gyarapításban való részvételből áll, de a könyvtári munkakörök közül a tájékoztató munka áll hozzám a legközelebb.

– **Milyen kihívásokat tartogat a munkád?**

– A magyar és idegennyelvű teológiai szakirodalom megismerése és követése nehéz, de egyben érdekes és folyamatos tanulóssal járó feladat.

– Milyennek látod a mai magyar könyvtárügyet és benne az egyházi könyvtárak helyét, szerepét?

– Ma különösen sok leleményességre van szüksége a könyvtáraknak, hogy a lehetőségeket és a meglévő forrásokat jól tudják használni. A tájékoztató munkában még mindig zajlik az elektronikus tartalmak „forradalma”, az ezekhez való hozzáférés biztosítása szintén folyamatos feladatot és küzdelmet jelent a könyvtáraknak, illetve az állandó tájékozódás kötelezettségét. Az EKE tagkönyvtárainról szólva nekem nagyon tetszik, ahogy ezek a könyvtárak segítik egymást, és ki-ki a maga felekezeti identitását hozzá tudja adni a közös egészhez.

– Milyen hobbid, szabadidős elfoglaltságaid vannak?

– Szabadidőmet főleg a családommal, feleségemmel és két kislányommal töltöm. „Másodállásban” helytörténeti kutatással, és ilyen témájú újságírással foglalkozom. A városok, települések története, múltja és jelene nagyon izgalmas, és kimeríthetetlen terület, amely elválaszthatatlan az egyháztörténettől is. Eddig megjelent cikkeim között is több kapcsolódik egyházi, szakrális témákhoz, írtam a pesti piarista kápolnáról, a csaknem háromezer éves városmajori Krisztus szoborról, több templomról, és Pázmány Péter budapesti emlékeiről is. Legkedvesebb témám Budapest szobrainak világa, a legtöbb írásom ezekről foglalkozik. Cikkeim a Pestbuda.hu várostörténeti magazinban jelennek meg.

– Mit jelent számodra az olvasás?

Minden nap olvasok, könyveket, internetes tartalmakat és sajtót egyaránt. Nagyon szerteágazó az érdeklődésem, de kevés az időm minderre.

– Melyek a legfontosabb, meghatározó olvasmányélményeid?

– Erre a kérdésre nem könnyű válaszolni, sorolhatnám a szépirodalmi és egyéb érdekes olvasmányokat, de ebben a körben talán a teológiai irodalom területéről emelnék ki pár könyvet. Szeretem a régebbi, időtálló műveket, gyakran leveszem a polcról például Schütz Antal köteteit, valamint nagyon szeretem még a tragikus sorsú Ervin Gábor könyveit, melyekben filozófia és lelkiség szerencsésen egyesül. A ma megjelenő irodalomból a Kairosz Kiadó *Theologia dominicana* sorozata nagyon tetszik, ebből a kedvencem talán Jean-Pierre Torrell-től a *Szent Tamás Summája* című kis kötet. Ennek a sorozatnak egyébként a Sapientia Főiskolához is van köze, hiszen főleg a nálunk is oktató domonkos nővérek közül kerülnek ki a kötetek fordítói. Az utóbbi hónapokban még egy nagyszerű olvasmányélményem volt, mindenkinek ajánlom Reisinger János *Ki nekünk Jézus Krisztus?* című könyvét. Bár katolikusként a szerző nem minden következtetésével tudtam azonosulni, de emellett olyan könyvnek találom, mely a Szentírással együtt olvasva közelebb hozhat bennünket a címében feltett kérdés megválaszolásához. ►

2020.
12. 02.
10 óra

404 Not Found
Ki őrzi meg az internetet?

Videókonferencia és workshop a Teamsen

KITEKINTŐ

404 NOT FOUND – KI ŐRZI MEG AZ INTERNETET?

Webarchiválással foglalkozó konferencia
az Országos Széchényi Könyvtárban

KECSKEMÉTI GERGELY FERENC

Országos Széchényi Könyvtár Tartalomszolgáltatási Főosztályvezető

Kedves Kollégák!

2020. december 2-án negyedik alkalommal rendezte meg az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) a „404 Not Found – Ki őrzi meg az internetet?” elnevezésű, a webarchiválással foglalkozó konferenciáját.

Rózsa Dávid, a nemzeti könyvtár főigazgatója köszöntőjében kitért arra, hogy 2021-től az intézmény feladatát képezi a webarchiválás, amelynek jogi kereteit kidolgozták, megvalósítása az e nyáron létrehozott Webarchiválási Osztály feladata lesz. A 2017-ben elindult pilot-projekt nyomán az intézmény felmérte a munka jelentette kihívásokat, és tisztán látja a webarchiválás kereteit. Mindez széles együttműködési rendszerben valósul meg, amely nem hagyja figyelmen kívül a határon túli magyar kultúrát sem. Dr. Latorcai Csaba (közigazgatási államtitkár, Emberi Erőforrások Minisztériuma) a jelenkori kultúrában bekövetkezett változásra reflektált, amely az elmúlt évtizedben történt digitális fordulat eredménye. A webarchiválás lehetővé teszi, hogy a magyar kultúra online formái is átörökíthetővé és megőrizhetővé váljanak.

Az esemény jelentősége abban mérhető, hogy egység teremődött a különbözőségben, hiszen valamennyi előadás

körbejárta a webarchiválás fogalmát, hogy választ adjon az online világ szülte kérdésekre, értelmezze a webarchiválás kontextusait. Az előadók ötféle lehetőséget kínáltak, amelyek több ponton kapcsolódtak egymáshoz.

Szóllás Péter (főosztályvezető, Emberi Erőforrások Minisztériuma) szerint az online formában közzétett kulturális örökség továbbörökítésének lehetséges módja a webarchiválás, nemzetközi sztenderdek figyelembevételével. A cél, hogy a hatályos jogszabályi feltételek, a technológia és a szolgáltatási formák megteremtésével bizonyos tartalmak megőrizhetővé váljanak. Ehhez folyamatos monitorozás és szoftverfejlesztés szükséges. **A webarchiválás jogi hátterének kialakítása** című prezentációjában dinamikus folyamatként határozza meg a fogalmat, amely állandó megújításra szorul. Az előadás további részében kiemelte a 2017-ben indult OKR-projekt keretében megvalósult webarchiválási pilot eredményeit, amelynek tapasztalatait felhasználva többek között akkreditált továbbképzések zajlanak, nemzetközi kapcsolatokat építenek. A jogszabályi előkészítés során az EMMI és az OSZK munkatársainak együttműködésével közös munkacsoport jött létre, a kormányrendelet kidolgozása folyamatban van.

Drótos László (témafelelős, Országos Széchényi Könyvtár) ugyanezt a dinamizmust érintette **Az OSZK Webarchívumának újdonságai** című előadásában. Összefoglalta a webarchiválás egyéves eredményeit, ami nagymértékben összefügg az OSZK szervezeti átalakításával. A webarchiválás három szerverrel valósul meg (webadmin, webarchívum, webharvest), 150 TB tárhellyel. Két nagy webaratást végeztek 2019 végén és 2020 nyarán, ezzel párhuzamosan februárban elindult az új honlap (webarchivum.oszk.hu) , amely fontos és naprakész

tájékoztatást nyújt szakembereknek és laikusoknak egyaránt. A legnagyobb nehézséget a közösségi média (Facebook, Instagram) megőrzésében látta. A bonyolultság abban áll, hogy az archiváló eszköz (arató robot) kifejlesztése képtelen lépést tartani az említett weboldalak változásaival.

Visky Ákos László (webkurátor, Országos Széchényi Könyvtár) előadásában (Együttműködési lehetőségek a KDS-K példáján keresztül) kitért arra, hogy a kooperációról való gondolkodás és annak kiterjesztése fontos adalék, ami jelentheti az OSZK és a regionális helyszínek közti együttműködést is. Ez garantálja a sokszínűséget, hiszen minden térség bír azzal a kulturális specifikummal, amely hozzáad a munka folyamatához és eredményéhez.

Az együttműködés szükségességét tárgyalta Maczelka Árpád (projektkoordinátor, Országos Széchényi Könyvtár) is a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) nyomán, amelynek kiemelt célja a nemzeti öntudatra nevelés, továbbá a nemzeti műveltség elsajátítása. *Mi is az a KDS? – avagy a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiáról röviden* című felszólalásában rámutatott arra, hogy a felhasznált információk hitelességét az ágazati aggregátorok garantálják. A stratégia háttérét adó 1486/2015. (VII.21.) és 1404/2017. (VI.28.) Korm. határozatok célja, hogy a közgyűjtemények a kulturális örökség megőrzőiből annak első számú és forrásértékű megosztóivá váljanak, illetve értékteremtővé a tartalmak új kontextusba helyezésével. A 2019-ben megjelentetett *Fehér könyv* módszertani útmutatóként szolgál a közgyűjtemények számára. Az ugyanabban az évben kiírt tenderen összesen tizenegy nyertes pályamű született, amelyek között szerepelt az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtáré is.

Az intézmény munkatársa, [Szécsényi Orsolya](#) helyismereti könyvtáros előadásában ([Kapcsolódási pontok – webarchiválás és helyismeret a Bródy Sándor Könyvtár példáján keresztül](#)) bemutatta megvalósult pályamunkájukat ([Heves Téka Digit pályázat](#)). A megyei lakosság bevonásával olyan tudásanyag halmozódott fel, amely megteremtette a digitalizálás alapját. A pályamunka jól mutatja azt, hogy a kutatás során összegyűjtött címek a webarchiválás során is hasznosíthatók. A felhalmozott helytörténeti tudás a [summajatirom.hu](#) ³⁸ honlapon érhető el. További példa a [Városfoglaló](#) játék, amely Eger várostörténetét mutatja be a virtuális térben. A felhasználók játék közben kultúrtörténeti ismeretekkel gazdagodhatnak, miközben hozzáférnek a felhasznált szakirodalomhoz is.

Délután az elméleti megközelítéseket gyakorlati workshop követte, az egyes szoftvereket [Drótos László](#) és [Németh Márton](#) mutatta be. Kitértek a virtuális gép (VirtualBox) használatának előnyeire: lehetőség van különböző operációs rendszerek futtatására a Windows keretein belül, amely alkalmas tesztelésre. Beszéltek a WARC formátumról, amely a webarchiválás során használt szabványos archiválási formátum, és bemutatták a következő szoftvereket, szolgáltatásokat: HTTrack, WAIL, ReplayWeb.page, Conifer, Webrecorder, Brozzler, PyWb. További tudnivalók és hasznos információk érhetők el a [webarchivum.oszk.hu](#) wikijében. ³⁹

A konferencia videói és prezentációi – a korábbi évekhez hasonlóan – megtalálhatók az OSZK webarchívumának honlapján is. ⁴⁰

A gyorsjelentést az Országos Széchényi Könyvtár Olvasószolgálati és Tájékoztatási Osztálya készítette.¹ ►

¹ Forrás: Katalist

ÖRÖKZÖLD

A raktározás főhibája a legtöbb könyvtárnál – különösen sok üzemi könyvtárnál – nem abban rejlik, hogy a csoportosítás nem megfelelő, hanem abban, hogy a csoportokon belül nem tartják rendben a könyveket, tehát nincs meg a szoros betűrend szerinti elrendezés. Ennek következménye azután a hosszas keresgélés, lehetetlenné válik a könyvek teljes visszarakása is. A könyvtári munka meglassul. Igen sok könyvről azt hiszi a könyvtáros, hogy nincs bent a könyvtárban, holott csak el van keveredve. A főcsoportok megadása tehát önmagában nem megnyugtató, csak az a megoldás kielégítő, amely a könyvek helyét az egyes csoportokon belül jelekkel, illetve számokkal rögzíti. A könyvön alkalmazott jel neve betűrendi jel. (Cutter szám.) Ez a jel az összes szovjet tömegkönyvtárakban rendszeresítve van. Nálunk a körzeti és falusi könyvtárak ezt használják, mint azt a szeptemberi Könyvbarát idevonatkozó cikkében ismertettük. A betűrendi jel alkalmazásától ma még idegenkednek üzemi könyvtárosaink. A jelek rávezetése a könyvekre nagy munkát jelent. De sokszorosan megtérül az erre szánt munka a kölcsönzéskor. Szánja rá magát az üzemi könyvtáros erre az egyszeri nagy munkára, hogy később jó munkát tudjon végezni. Nem elég a könyvek beszerzése és raktározása. A könyvállományról az olvasókat is tájékoztatnunk kell. Különösen a kisebb könyvtárak vezetői ezt nem tekintik lényeges kérdésnek és beérik a szóbeli tájékoztatással. Ez persze nem mindig elegendő és nem mindig jó, mert a könyvtáros leginkább csak azokat a könyveket ajánlja, amelyek neki tetszenek.¹ ►

¹Forrás: A könyvek raktározásáról (részlet) in Könyvtáros 1 (1951/5) 39-40. p.

VICE / VERSA

► FODOR ÁKOS

az ég a földig
ér – így mi, földiek: mind
az égig érünk. ►

**Békével, bizalommal teljes,
áldott Karácsonyt kívánunk!**

- 1 ► ekekozgyules@gmail.com
- 2 ► <https://www.eke.hu/2020kozgyules>
- 3 ► <https://www.atla.com/blog/research-tool-updates-atla20>
- 4 ► https://www.eke.hu/sites/default/files/szeminarium_az_europai_kutatokonyvtarak_konzorciumahoz.pdf
- 5 ► <https://www.cerl.org/collaboration/internship>
- 6 ► <https://www.cerl.org/services/seminars/main>
- 7 ► <https://www.cerl.org/resources/hpb/main>
- 8 ► https://data.cerl.org/meil/_search
- 9 ► https://www.cerl.org/resources/other_mss_resources
- 10 ► <https://wakelet.com/wake/blm6bti0YN0NCPBtP2MGU>
- 11 ► https://www.cerl.org/_media/collaboration/work/binding/cerl_bookbindings_wg_newsletter_1-2020.pdf
- 12 ► <https://www.ligatus.org.uk>
- 13 ► <https://cerlblog.wordpress.com>
- 14 ► <https://bit.ly/3bqJJQJ>
- 15 ► <https://mke.info.hu/konyvtarvilag/2017/11/a-megujulo-oroszagos-birosagi-konyvtari-rendszer-egyuttmukodes-a-hazai-szakkonyvtari-halozattal-szakmai-konferencia/4378>
- 16 ► <http://kshkonyvtarblog.blogspot.com/2018/10/a-megujulo-oroszagos-birosagi-konyvtari.html>
- 17 ► <https://birosag.hu/hirek/kategoria/birosagokrol/kihivasok-es-trendek-az-igazsagszolgalattasban-es-szakkonyvtarakban>
- 18 ► <https://www.facebook.com/ppke.official/videos/389696835382674>
- 19 ► <http://www.bibliotheca.hu/>
- 20 ► <https://pecsi egyhazmegye.hu/intezmenyek-szervezetek/pecsi-egyhazmegyei-konyvtar>
- 21 ► <https://www.youtube.com/watch?v=iMz1mb6bQLQ>
- 22 ► <https://www.youtube.com/watch?v=ALKiTeBedOI>
- 23 ► <https://www.youtube.com/watch?v=H5u7TAJz1ts&t=780s>
- 24 ► <https://www.youtube.com/watch?v=lnzVNMnZ4uA>
- 25 ► <https://www.youtube.com/watch?v=u3TKHOuzGSI>
- 26 ► <https://www.youtube.com/watch?v=jnofm6MsGp0>
- 27 ► <https://www.youtube.com/watch?v=qls5NUP4OVQ>
- 28 ► http://real.mtak.hu/116982/1/MKE_atalakulo_hivatas_2020_vegleges.pdf
- 29 ► <https://www.youtube.com/watch?v=t06OJkSWn5o>
- 30 ► <https://www.youtube.com/watch?v=icAPqAFRrHY>
- 31 ► <https://mke.info.hu/tevekenysege/dijak/mke-dijak/mke-emlekerem/>
- 32 ► https://eke.hu/sites/default/files/eke_hirlevel_2018_3_0.pdf
- 33 ► <http://regiritka.oszk.hu/>
- 34 ► contact@ekk.org.hu
- 35 ► <https://ekk.org.hu/>
- 36 ► https://pestbuda.hu/szerzo/irta_flier_gergely
- 37 ► <https://webarchivum.oszk.hu>
- 38 ► <https://summajatirom.hu>
- 39 ► <https://webarchivum.oszk.hu/szakembereknek/mia-wiki/>
- 40 ► <https://webarchivum.oszk.hu/szakembereknek/404-not-found-workshop>

ISSN 2416-0229

Az Egyesülés Hírlevele évente négyszer jelenik meg. Az EKE Hírlevél célja, hogy az Egyesülés tagkönyvtárai megismerjék egymást, megoszthassák egymással híreiket, fejlesztéseiket, és a szakmát érintő kérdésekről is tájékozódhassanak. Az EKE Hírlevél további célja, hogy a nem egyházi könyvtárban dolgozó kollégák megismerjenek bennünket, életünket és szakmai munkánkat.